

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
JEDANAESTO VANREDNO ZASEDANJE
U JEDANAESTOM SAZIVU
Drugi dan rada
13. februar 2019. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PRESEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Jedanaestog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 87 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da su u sali prisutna 93 narodna poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da su sprečeni da prisustvuju sednici sledeći narodni poslanici: Đorđe Milićević, Danijela Stojadinović, Danica Bukvić i Milisav Petronijević.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PREDŠKOLSKOM VASPITANJU I OBRAZOVANJU (pretres u pojedinostima).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su pozvani da prisustvuju sednici: Nebojša Stefanović, potpredsednik Vlade i ministar unutrašnjih poslova, Mladen Šarčević, ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Vladan Vukosavljević, ministar kulture i informisanja, Milica Ćatić, sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova, Anamarija Viček, državni sekretar u Ministarstvu prosvete, Igor S. Jovičić, vršilac dužnosti sekretara Ministarstva kulture, Vesna Nedeljković, vršilac dužnosti pomoćnika ministra prosvete, dr Slavica Jašić, načelnik Odeljenja za poslove predškolskog

i osnovnog obrazovanja i vaspitanja, Marina Hasanović, načelnik Odeljenja za poslove učeničkog i studentskog standarda, Aleksandar Marković, šef Odseka za pravne poslove u Ministarstvu prosvete, Predrag Blagojević, viši savetnik u Ministarstvu kulture, Marko Despotović, samostalni savetnik u Ministarstvu kulture i informisanja i Nataša Rakić iz Sekretarijata Ministarstva unutrašnjih poslova.

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici Sreto Perić, Nikola Savić, Nataša Jovanović, Vjerica Radeta, Ružica Nikolić i Marijan Ristićević, kao i Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj, informatičko društvo, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Ristićević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je, na osnovu član 157. stav 6. Poslovnika, podneo Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo.

Predstavnik predlagača prihvatio je amandman na sednici Odbora za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč?

Koleginice Nikolić, izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Dame i gospodo narodni poslanici, Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju je predloženi zakon u setu prosvetnih zakona koji ima najmanje predloženih izmena. Predložene izmene se uglavnom odnose na elektronsko vođenje evidencije u predškolskim ustanovama. Ono što nije dobro definisano ovim predlogom zakona jeste to što se ustanovama ostavlja mogućnost da mogu, što znači i da ne moraju, da svaku evidenciju vode elektronski u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete.

Vi ste, ministre, u vašem uvodnom izlaganju rekli sledeće, citiram: „Izmene se odnose isključivo na elektronsko vođenje administracije u predškolskim ustanovama, jer smo u starom zakonu ostavili da se ona može

voditi i pisano i elektronski. Kako smo uradili puno posla u ove zadnje dve godine na tom planu, stvorila se potreba da je taj elektronski model sada vrlo konkretniji i pouzdaniji“.

Međutim, u članu 1. stoji – ustanova može svaku od evidencija iz st. 1. i 2. ovog člana da vodi elektronski. Pa, ako nije problem, da to objasnite – da li ustanova može ili mora, i koje su to izmene?

Takođe, ukazali bismo vam na problem u ovom predlogu zakona koji se odnosi na rok za donošenje podzakonskih akata. Vi ste ovde predložili da su dve godine potrebne za podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona. Smatramo da je rok predugačak, da bi trebalo da bude šest meseci, jer izmene Zakona o predškolskom vaspitanju smo imali pre nepune dve godine, a evo opet se menja, i isto je bio rok za podzakonske akte dve godine, pa se plašimo da će biti tako i s ovim predlogom zakona.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč?

Koleginice Radeta, izvolite.

VJERICA RADETA: Mi smo podneli amandman na ovaj predlog zakona, odnosno nekoliko amandmana, s namerom da ovaj zakonski tekst malo uredimo, ali je suština da vi ovim izmenama, ministre, zapravo ništa značajno ne menjate u ovoj oblasti, u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, a dobro znate, i zna cela Srbija, da ima mnogo problema i u ovoj oblasti i u oblasti vaspitanja i obrazovanja uopšte. I kroz naredne amandmane ćemo govoriti o tome šta je zapravo trebalo da se menja, a vi to niste menjali.

Upravo i ovaj amandman, odnosno vaše obrazloženje zbog čega ga niste prihvatili govori o tome da ste vi, eto tako, izabrali, reda radi, nekoliko članova da ih promenite da biste se uklopili u digitalizaciju, protiv koje mi nemamo ništa, ali je zaista problem da vi sada menjate zakon iz 2017. godine. Svi znamo da je te iste godine Ana Brnabić u svom ekspozu, kada je birana za predsednika Vlade, zapravo rekla da će suština njenog predsednikovanja biti digitalizacija svih mogućih oblasti u Srbiji. Pre toga je to i njen prethodnik, Aleksandar Vučić, možda u malo manjoj meri, u svom ekspozu govorio. Onda se sada pitamo zašto vi donosite, odnosno predlažete zakone a da pre toga ne pročitate bar ekspozu predsednika Vlade, odnosno tada kandidata. U to bar morate da se uklapate.

Sad kad mi vama amandmanom skrećemo pažnju da nije dobro formulisan ovaj stav 3. postojećeg člana 6, vi nam kažete da amandman ne prihvatate zato što je rešenje u Predlogu zakona usklađeno sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i koncepcijom Predloga zakona. E, sad ja vas pitam – kad ste dobili ovaj amandman, da li ste se slučajno malo

zainteresovali pa pogledali i taj Zakon o osnovama sistema vaspitanja i obrazovanja, upravo u ovom smislu u kom smo mi podneli amandman?

Znate, jedan zakon na koji se vi pozivate nije Sveto pismo. Mi imamo pravo da ga menjamo, odnosno da predlažemo. Vi takođe imate mogućnost da ga promenite. Ali vi sve ovo radite reda radi, i to je loše. To je loše, pre svega, po Narodnu skupštinu. Vi dobro znate, kao i skupštinska većina, da se na Skupštinu diže drvlje i kamenje i umesto da zajedno sa skupštinskom većinom doprinesete tome da se vrati Narodna skupština u svoje demokratske okvire, da joj se vrati dignitet, mi koji smo ovde da to uradimo, vi sve to radite pogrešno. Znate, sistem „može nam se“ nije dobar. Može da traje, ali ne može da traje večno.

Evo, da javnost zna šta smo mi zapravo hteli: mi vam suštinski nismo menjali zakon, nego smo samo skrenuli pažnju na ono što mislimo da vam nije dobro. Vi kažete: „Vrstu, naziv, sadržaj i izgled obrazaca evidencija i javnih isprava i način njihovog vođenja, popunjavanja i izdavanja propisuje ministar, u skladu sa Zakonom i ovim zakonom“. Mi smo rekli da treba samo da se kaže: „Ustanova svaku od evidencija iz st. 1. i 2. ovog člana“, jer ste ih već naveli, „vodi elektronski“, znači podrazumeva se da će se pročitati st. 1. i 2, „u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete, u skladu sa Zakonom i ovim zakonom“, s tim što ni ova formulacija nije dobra, dovoljno je reći – u skladu sa zakonom, jer i ovaj zakon je zakon.

Mnogo je razloga da se ovaj amandman prihvati, suštinski vam ništa ne menja. Ali zaista je ovaj vaš predlog u odnosu na naš amandman nezgrapnan i stvarno skrećemo pažnju da ministri malo obrate pažnju na naše amandmane. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović. Izvolite, kolegice Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, izmena i dopuna Zakona o predškolskom obrazovanju je prilika da razgovaramo o tome kakva je sveukupna situacija u predškolskom obrazovanju u zemlji, s osvrtnom na period kada su ovi iz propalog „žutog preduzeća“ i njihovi sledbenici, zapadni plaćenici, preuzeli vlast 2000. godine.

Od 2005. godine pa sve do 2011, verovatno ste upoznati s tim kao ministar, bio je drastičan pad na svakom nivou predškolskog obrazovanja, počev od toga da nije bilo obnovljenih ustanova predškolskog obrazovanja, preko nedonošenja strategije, preko neprepoznavanja ciljnih grupa u okviru tog uzrasta dece, naročito od tri do pet godina. Kad to kažem, treba da imamo u vidu, to i narod treba da zna i roditelji, da je najveće ulaganje u obrazovanje upravo na početku, u predškolskom obrazovanju. Zašto to kažem? Sama činjenica da deca tog uzrasta, od tri do pet godina, pokazuju izvanredne talente,

a to je buduće blago Srbije, to su rasadnici različitih talenata iz naučnih oblasti, a da se to ne prepozna i da država ne ulaže u to, to je veliki problem. Jer u kasnijem pokazivanju sveukupnog razvoja obrazovanja to će moći da umanjuje efekat, kažu stručnjaci, i do sedamnaest puta; mi smo na Odboru za prava deteta kroz te grafikone to videli.

Ono što nas srpske radikale interesuje, s obzirom na heterogenost i na geografski položaj pojedinih i ruralnih sredina koje nisu razvijene, jeste – šta ćete da preduzmete da se preostali broj dece koja nisu obuhvaćena predškolskim obrazovanjem uključi u to, kao i marginalizovane grupe? Mislim na romsku decu pre svega, koja nažalost još uvek nisu u situaciji da ravnopravno s ostalim građanima Srbije pohađaju predškolske ustanove. Jer po onoj strategiji koja je urađena, u koju sam imala uvid još te davne 2011. godine, broj dece koja 2020. neće biti obuhvaćena predškolskim obrazovanjem je čak 75.000. Pošto imamo još samo godinu dana do tog perioda, šta će Vlada Republike Srbije i vaše ministarstvo da urade da se to poboljša? Opet ponavljam, to je najvažnije u strategiji obrazovanja, da sve počinje od predškolskog obrazovanja, kvalitetnog, i pre svega tzv. kratkih programa gde se deca prepoznaju po izvanrednim talentima.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Mladen Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo da dam vama odgovor, i Vjerici pre toga. U vreme kada je donošen sistemski zakon, kada je pisan, imali smo mnogo važniju stvar da uradimo, novi nacionalni okvir plana i programa, jer nam to nije u nasleđe ostavljeno kako treba. Da bismo mogli to da radimo, mi smo u tom trenutku imali stanje na terenu da se evidencija vodi „peške“ i tek počinje elektronski, znači, da smo sačekali da dođemo do kapaciteta i tom brzinom da obučimo ljude i opremimo, nismo mogli da prognoziramo da će to biti brže nego što jeste, mi smo zato ostavili da može da se vodi i na stari način ali i na novi. S obzirom na to da je taj proces ubrzan, prosto smo želeli da sada damo prednost ovom efikasnijem modelu.

Ovo što ste vi pitali, to je jedan od glavnih ciljeva našeg ministarstva i ulazi u novi ciklus strategije do 2030. godine. Mi trenutno radimo na realizaciji projekta kredita od pedeset miliona dolara u koji je uključeno trideset lokalnih samouprava u ovom trenutku. Tu idemo većinom na Komponentu jedan – gradnja novih zgrada. Svakako prednost imaju one sredine koje su najmanje obuhvatom primile decu od tri do pet i po, šest godina. Tako da je tu prednost, znači po tim standardima, data. I, naravno, romska deca. Upravo deo Komponente tri odnosi se na silnu potrebu da objasnimo u tim sredinama koliko je važan onaj ciklus boravka dece u školi makar četiri sata, jer ta rana pismenost upravo je cilj da, bez obzira na to ko je mogao da ih čuva, imaju taj deo.

Završen je i prezentovan program tog ranog razvoja, ocenjen kao jedan od tri najbolja, čak je UNICEF dao najbolje moguće ocene. Ono što je jako važno jeste da je to samo bitan početak, jer nama je jako važno da nastavimo taj trend. Negde za mesec dana biće gotov akt o mreži. Mi svakako gledamo da, zbog lošeg nataliteta, kapacitete zgrada osnovnih škola koristimo za jednosmerni rad ali i za proširivanje potreba za predškolske ustanove. To su apsolutni prioriteta, tako da Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja poslednjih godinu dana na ovome radi vrlo intenzivno i smatra to jednim od glavnih ciljeva u novoj strategiji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta, pravo na repliku.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Niste baš u ovom odgovoru zadovoljili ono što je zapravo istina. Vi kažete iz koga razloga niste, kada ste donosili i predlagali osnovni zakon, predvideli i ovaj elektronski sistem. Da, ali ste mogli da ga predvidite kao alternativu i da sada ne mora da se menja Zakon. Kao što ste... Sećate se kada sam vam govorila o elektronskim dnevnicima, i tada sam vam rekla da ste ušli u taj posao a da nije pripremljeno stanje na terenu. Vi ste mi rekli da nisam u pravu, pa ste valjda posle saznali stanje na terenu, pa ste sami rekli da će u potpunosti da se uvedu elektronski dnevnicima početkom 2020. godine.

Verujte nam kada govorimo. Mi jesmo političari, ali mi smo ljudi koji odlično znaju šta se dešava na terenu. Verujte, ministre, često mnogo bolje od ministara. Vama možda malo u ružičastom svetlu pokažu stanje na terenu, a mi smo lično na terenu i odlično znamo u svakoj oblasti kakvo je stanje na terenu. I uvek je dobro kada nas ministri poslušaju, kada nas Vlada poslušati i kada se naši amandmani prihvate. Nikada nisu zlonamerni. Uvek smo dobronamerni, ne zato što štitimo ministra i Vladu, nego zato što želimo, ako se jedna oblast uređuje zakonski, da to bude što je moguće preciznije.

Naravno, Nataša će verovatno u svojoj replici reći ovo na šta se odnosila njena rasprava, postoji taj ogroman problem sa postojanjem predškolskih ustanova u seoskim sredinama. Nema razvoja sela, o čemu priča Vlada i predsednik države, ako ne krenemo od predškolskih ustanova. Dakle, svako selo, malo veće, mora imati i predškolsku ustanovu, i poštu, i školu, i crkvu i mesnu kancelariju. Bez toga, samo na priči... Ambulantu, veterinarsku stanicu. Sve to morate da uradite...

(Predsedavajući: Privedite kraju.)

Završavam, gospodine Arsiću, molbom ministru da na ovo obrati pažnju.

Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović, pravo na repliku.

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, ono što još želim u ovoj replici da vam sugerišem, a to je u onom delu da možda niste sveobuhvatno tumačili moje prvobitno izlaganje, jeste podela troškova. Naime, svi mi ovde smo iz različitih sredina. Ima ovde i u Poslaničkoj grupi SRS kolega koje dolaze iz nerazvijenih opština, koje se kategorišu u grupu dva, tri i četiri, pa možda ima čak i peta. Samo prva grupa u Srbiji, to su razvijene opštine, ima povoljnu infrastrukturu, ima sređenu situaciju, malo bolju na selima itd. Složićete se, nije isto za dete iz Kuršumlije i dete iz Beograda. Mislim da ne treba da se pravi razlika.

Država treba da izdvoji iz budžeta, to je predlog Srpske radikalne stranke, od šest i po do sedam miliona evra za ovaj program od tri do četiri sata, da on bude dostupan za svako dete u Srbiji. Jer, kao što i dečji dodatak i sva druga prava koja proističu iz prava deteta treba da budu, što i Ustav nalaže, stečena kategorija, tako i mi ne možemo da pravimo selekciju pa da kažemo – e, ta lokalna samouprava nema dovoljno sredstava, pošto oni izdvajaju 80%, 20% ide na teret roditelja. A šta ćemo za roditelje koji su siromašni i nemaju ni za taj skraćeni program?

Dakle, neka se napravi ciljana strategija kako će se pomoći nerazvijenim opštinama. I, ovo što je potencirala kolegunica Radeta, da se u svako selo uvede mogućnost bar ovog skraćenog od tri do četiri sata. Jer, znate šta, po ovom izveštaju koji ja imam ispred sebe, od 65.000 do čak 177.000 dece živi u ovim opštinama iz grupa dva, tri i četiri. Znači, oni nisu obuhvaćeni, a njima treba pomoći.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine, poštovani ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, slažem se sa prethodnim govornicima da je vaspitanje veoma važna delatnost, ne samo za danas nego i za budućnost. To je najbolje predočio čuveni atinski pedagog Platon, koji je u svom delu „Država“ rekao – Država neće biti na štetu ako obučar nema pojma o svom zanatu, jedino će Atinjani biti loše obučeni. Ali ako učitelj bude rđavo vaspitavao decu, buduće generacije biće neznalice.

Republika Srbija je, dame i gospodo, do dolaska na vlast stranke bivšeg režima, do 2000. godine, imala jedan od najboljih školskih sistema na svetu. Naši studenti završavali su fakultete koji su bili prepoznatljivi od Rusije do SAD, od Afrike do severne Evrope. A onda je došla 2000. godine na vlast stranka bivšeg režima (Đilas, Jeremić, Tadić), koja je zajedno sa Gašom Kneževićem, Anom Pešikan i drugima uvela naš vaspitno-obrazovni sistem u najdublji ponor u istoriji školstva i pedagoških ideja u Srbiji.

Kada je Srpska napredna stranka osvojila vlast i za predsednika Vlade Republike Srbije izabran gospodin Aleksandar Vučić, znao je da bez vaspitanja i obrazovanja nema modernizacije Srbije. Zato je on u ovom visokom domu rekao: „Ono što je najvažnije, o čemu sam mnogo stranica napisao, jeste reforma obrazovanja, jer je to za nas najvažnije, jer to je ljudski kapital za budućnost i mi moramo da učimo i učimo“. Predsednik Vučić je bio svestan da bez znanja nema napretka Srbije. Siguran sam da je predsednik imao na umu čuvenog engleskog filozofa Frensis Bejkona koji je rekao: „Znanje je moć. Zrno znanja jače probija nego čelično“.

Kada je Srpska napredna stranka došla na vlast i krenula u modernizaciju Srbije, tad su predsednik, Ministarstvo i SNS stavili pod lupu čitav vaspitno-obrazovni sistem i u hodu, gospodine ministre, što i vi danas činite, menjali ono što je brzo nametnuto, što je bilo nefunkcionalno i pedagoški neodrživo. Unutarnja reforma škole do dolaska na vlast Srpske napredne stranke, a pogotovo vas, gospodine ministre, nije sprovedena, ona se danas sprovodi.

Ja bih voleo da naši politički protivnici danas sede ovde da ovo negiraju i da iznose svoj predlog.

Predsednik je znao, pošto je zasigurno čitao Lajbnica, da se modernizacija Srbije ne može sprovesti bez vaspitanja. Lajbnic, nemački filozof, je rekao: „Dajte mi vaspitanje i mi ćemo za kraće vreme nego što je jedno stoleće promeniti karakter Evrope“. Zato smo mi iz Srpske napredne stranke vaspitanju i obrazovanju dali istaknuto mesto u našim programskim dokumentima.

Predsednik Vučić je dobro znao da se zdravo društvo zasniva na zdravoj porodici. Radom na ekonomskom oporavku zemlje iz ambisa u koji ju je gurnula stranka bivšeg režima, Jeremić, Tadić i Đilas, morala je voditi računa i o obnavljanju porodice i njenih funkcija, što Vlada u kojoj ste vi, gospodo ministri, vas dvojica, danas čini punom parom.

Najveći deo tereta opšte ekonomske i društvene krize obrušio se na ženu majku, koja mora da vaspitava. Žene su prve ostajale bez posla, ostavljali su ih naši politički protivnici, a time i bez ekonomske samostalnosti. To je za posledicu imalo profesionalnu neostvarenost i ekonomsku zavisnost žene. Depresija i frustracija su se samo manifestovale i pokazivale stanje u koje se žena majka gurnula bez svoje krivice, ali sa mnogo negativnih implikacija na vaspitanje naše dece. Žena majka je danas heroj. Ona se danas bori sa sopstvenim nezadovoljstvom, nedovoljnim porodičnim budžetom, vaspitanjem dece i očuvanjem braka.

Gospodo iz stranke bivšeg režima (Tadić, Jeremić, Đilas), umesto da ste otvarali radna mesta i zaposlili ženu majku, vi ste zatvarali radna mesta i vi ste poterali majku na čoškove ulica da prodaje cigarete jer to je bio jedini način da prehrani porodicu. Je l' tako, gospodo iz bivšeg režima? Umesto da se deca

ponose majkom, što je zaslužila, ona se stide i zaobilaze ulice u kojima im majka prodaje švercovane cigarete. Majka je bila prinuđena da švercuje, da beži od policije, a treba decu da nauči da to isto ne rade. Pitam vas, gospodo iz bivšeg režima, kako ste to bili zamislili? A Srpska napredna stranka otvara radna mesta i smanjila je nezaposlenost sa 26% na 11%.

Veoma je važno da učitelji i nastavnici, gospodine ministre, budu pedagoški osposobljeni. Vi ste tu dali kao Ministarstvo veliki doprinos, i danas to činite.

Na kraju, jedan od šetača, profesora, duboko vas je uvredio, ali ne vas, nego sebe. Rekao je, citiram, taj nekakav učitelj, on će da mi popuje... Sad dozvolite da kažem šta učitelj na kraju znači. Poštovani profesore, koji ste kritikovali učitelje, a imate doktorsku diplomu, naučiti dete broj, složiti slova u reč, čitati im, pisati, brisati, razumeti, znati, samo je mali deo onoga što učitelj zaista jeste. Namerno ne kažem šta učitelj radi, jer biti učitelj nije posao; biti učitelj je voleti, biti učitelj je osećati, biti učitelj je jednostavno biti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, profesore.

Reč ima kolegistica Mirjana Dragaš.

Izvolite.

MIRJANA DRAGAŠ: Poštovani predsedavajući, poštovana gospodo ministri, i kulture i obrazovanja, želim da se u ovu raspravu uključim na taj način što bih svakako dala jedan doprinos i pohvalu svemu onome što se radi u sistemu obrazovanja u poslednjih nekoliko godina ali istovremeno i onom što se radi u samom Ministarstvu kulture i u okviru negovanja kulture i tradicije našeg naroda.

Kada je reč o izmenama i promenama koje se sistemski događaju u domenu obrazovanja, naročito je značajno, smatram, uvođenje i polazište samog postojanja strategije koja jasno određuje određene ciljeve. Sistemski zakoni u okviru ovih procesa postavljaju temelje svakog pojedinačnog segmenta, a kada je reč o razvoju, pohvalila bih sve ono nastojanje koje ide na širenje obuhvata dece u svim nivoima obrazovanja, počev od predškolskog pa redom do visokog obrazovanja, ali, naravno, podvlačeći ne samo kvantitet i dostupnost toga nego i kvalitet.

Ovom prilikom želim da podsetim da su dugi niz godina naši stručnjaci koji odlaze u inostranstvo poznati i priznati tamo, međutim, smatram da nije nauštrb u svim reformama i analizama obrazovanja koje se događaju analizirati šta je to što je bazično i što ne treba menjati i što eventualno ne treba ni podvoditi pod bolonjski sistem, koji je prisutan u našem obrazovanju, a za koji su mnogi stručnjaci, pa i sami učenici i studenti rekli da u pojedinim segmentima nema odgovarajući kvalitet. U tom smislu smatram da je potrebna jedna diverzifikacija onoga što je značajno za obrazovanje u pravom kvalitetu u odnosu na neke oblike koji imaju loš uticaj na kvalitet i vrednost i koje treba u

narednim reformskim procesima u svakom slučaju izmeniti i ići ka tome da naša struka i znanje ostaju i dalje prepoznatljivi kako u državi tako i u svetu.

Kada se razgovara uopšte o sistemu obrazovanja, mislim da u onome što treba objedinjavati u narednom periodu treba razmišljati o formama koje mogu sve one stručnjake koji su u inostranstvu asimilovati, odnosno uključiti u sisteme obrazovanja, bar na određeni vremenski period, kod nas. Jer ako pođemo od toga da oko pet miliona Srba, najčešće visokokvalitetnih i značajnih u svom segmentu rada, postoji u belom svetu, a da nas ima u Srbiji od pet do sedam miliona, toliko koliko nas ima u zemlji, objedinjavanje i jednog i drugog kapaciteta, u smislu širenja obrazovanja, širenja metoda rada, širenja povezanosti naše struke i nauke sa svetskim sistemima, dalo bi jedan mnogo veći značaj i novi kvalitet, jer bi on bio uključen u sistemske promene koje se inače događaju kod nas.

Još jedna rečenica o ovome. Želim da istaknem i pohvalim nastojanje Ministarstva kulture, koje je negujući kvalitet i tradicije naših institucija ovom prilikom donelo zakon o Srpskoj književnoj zadruzi kako bi zaštitilo jednu od naših najstarijih institucija, ali isto tako da pohvalim i sve one mere koje su u prethodnim godinama donete. Ovde ću posebno da istaknem zaštitu Kolarčeve zadužbine, Vukove i Dositejeve, polazeći od toga da je sam Dositej, kao prvi srpski ministar prosvete, pre dvesta godina govorio: „Knjige, knjige, a ne zvona i praporci“ i bio, u stvari, uvodnik onog što je sistemsko, permanentno obrazovanje za ceo život, što danas apsolutno postaje moderno i zahtev moderne struke i nauke.

U tom smislu, smatram da je saradnja ova dva ministarstva u narednom periodu u oblicima ovog rada, kao i negovanje jezika i pisma i ukupne naše pismenosti i negovanje kulture i tradicije od neprocenjivog značaja. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Saviću.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na Predlog zakona o predškolskom obrazovanju i vaspitanju. Iz obrazloženja zakona se može zaključiti da se ovaj zakon donosi iz razloga da bi se neke odredbe uskladile sa krovnim Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Malo sam pogledao ovaj zakon i video sam tamo da je jedna od osnovnih, odnosno glavnih novina da se podaci iz evidencije čuvaju deset odnosno pet godina, zavisno od toga o kakvim podacima se radi. Ovo su suviše mali razlozi, suviše trivijalni razlozi da bi se donosio jedan zakon.

Lično smatram, imajući u vidu kakvo stanje vlada u našem predškolskom obrazovanju, da je trebalo više pažnje posvetiti tome kako rešiti nagomilane probleme. Da li će se podaci čuvati pet ili deset godina ili se neće uopšte čuvati, nije toliko važno, ali vi iz Ministarstva i gospodin ministar sigurno dobro znate da je, pogotovo u većim gradovima, problem smeštajnih kapaciteta i upisa dece u predškolske ustanove izuzetno veliki.

Dolazim iz Niša i znam da je u gradu Nišu taj problem mnogo izražen; puno mojih prijatelja i stranačkih prijatelja se obraćalo meni baš za pomoć na ovu temu. Hoću da kažem da lokalna samouprava pokušava sve što je u njenoj moći, međutim, zaista, ovaj problem je nasleđen odranije, ne mogu sada da krivim ovo ministarstvo i ovog ministra zbog takvog stanja, ali moraju brže da se rešavaju stvari.

Jesu stvari nešto pomerene, moram da priznam, zato što je došlo do izjednačavanja statusa privatnih i društvenih obdaništa, odnosno predškolskih ustanova, ali to još uvek nije dovoljno. Smatram da najviše pažnje treba posvetiti ovome, a da li će se neke stvari usavršavati ili ne, to nije toliko važno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Izvolite.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo, narodni poslanici, gospodine ministre, čitajući vašu biografiju kada ste bili kandidat za ministra prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, pomislio sam da dolazi svetlost za prosvetu. Vaše reference i ono što ste radili ukazivali su na to, međutim, ovim predlogom zakona stičem potpuno drugačiji utisak; više mi ličite na ministra za kozmetiku, nego ono što sam tada pomislio. Kako i zbog čega?

O promenama koje se u ovom zakonu predlažu moje kolege su već govorile. Ja sam podneo amandman na član 3. gde sam predložio... Jer ovde ste rekli da će podzakonska akta biti doneta u periodu od dve godine nakon stupanja ovog zakona na snagu. Naš predlog je bio da se taj vremenski period skрати na tri meseca. Vlada, zbog toga što nije prihvatila ovaj amandman, objašnjava da je to krajnji rok, a da će oni možda da urade te podzakonske akte i u ranijem periodu. To sigurno neće biti tako. Na osnovu ovoga ja zaključujem da vama više odgovara neko ministarstvo za kozmetiku, nego Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Činjenica je da ste rekli da je život brži od zakona. Vi sada sebe demantujete.

Osoba koja je ministar u određenom ministarstvu može da bude osoba koja se bavila naučnoistraživačkim radom, može da bude osoba koja je političar,

ali vi imate i stručne službe, koje prilikom izrade predloga zakona moraju da povedu više računa. Znamo da se ove izmene već posle godinu dana predlažu, nove. A šta se će onda desiti ako imamo rok za donošenje podzakonskih akata dve godine? Pa vi nećete stići da donesete nijedan podzakonski akt, a verovatno će u skupštinskoj proceduri biti novi predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o predškolskom obrazovanju.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega Periću.

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 2. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVNOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU (pretres u pojedinostima).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju podneli narodni poslanici Vjerica Radeta, Nataša Jovanović, Ružica Nikolić, Nikola Savić, Sreto Perić, Milorad Mirčić, Aleksandar Šešelj, Aleksandra Belačić, Tomislav Ljubenić, Petar Jojić, Nemanja Šarović, Dubravko Bojić, Marijan Rističević i Vladimir Orlić.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Hvala.

Malopre kada smo slušali kolegu Marka Atlagića, do onog dela kada se u priči pojavio sadašnji predsednik države, imala sam utisak da Marko Atlagić priča iz vremena kada je bio član Srpske radikalne stranke. E sad, za razliku od njega, mi smo ostali dosledni u našem insistiranju da osnovno obrazovanje i vaspitanje mora zaista iz korena da se promeni, jer je to osnov razvoja svakog društva.

Znate, to što neko uništi fabriku, što neko uništi industriju, proizvodnju itd. jeste za svaku osudu, ne samo političku, ali neka odgovorna vlast uvek tako nešto za manje ili više vremena može da nadoknadi. Ali kada se izgube generacije koje prođu kroz loše obrazovanje i vaspitanje, e onda je to ozbiljan problem, i od 2000. godine se na tome radi u Srbiji. Znate zbog čega? Zato što je onima koji su u nekom periodu manje ili više bili gazde Srbije u interesu da se u Srbiji školuju deca, ljudi tako da formalno budu obrazovani, a u suštini da budu neobrazovani i onda je takvima najlakše manipulirati. Sada ja nisam izrekla nikakvu mudrost, nego je to nešto što je opštepoznato. Zato je problem što od tog Gaša Kneževića pa dalje nijedan ministar, nijedna vlada na pravi način ne pristupa rešavanju ovog problema.

Tačno je podsetio kolega Atlagić, evo ja ću da potcrtam, što bi se reklo, to šta je radio Gašo Knežević, kao taj prvi, posle 2000. godine, ministar. Zaista, ne samo što je predlagao i što su usvajani loši zakoni, nego je tu bilo mnogo skandaloznih stvari. Podsećam, pre svega zbog javnosti, da je on organizovao tada neke škole u prirodi sa decom iz osnovne škole, pa je onda bila jedna od igrica da devojčice bacaju grudnjake dečacima i tako neke skardne stvari od kojih su se tada ozbiljni ljudi zgražavali.

Ono što se danas dešava, ministre Šarčeviću, slično je tome. Ovi nekakvi sadašnji seminari, ili ne znam kako ih sada zovete, koji su obavezni za sve nastavnike, uglavnom su nešto što zgražava ozbiljne nastavnike. Dolaze kojekakvi fićfirići, moram taj izraz da upotrebim, sa manje obrazovanja, sa mnogo manje godina od onih kojima drže predavanja, bez ijednog dana radnog iskustva u prosveti, i organizuju nekakve radionice. Onda, govorila sam jedanput, ministre Šarčeviću, kad su na Novom Beogradu organizovani nastavnici srpskog jezika iz Beograda, pa je došla neka devojka, koja jedva da je možda završila fakultet ili je na nekom kiosku pazarila diplomu, pa je, sa belim rukavicama, tim ozbiljnim ljudima koji su došli tu da možda nešto pametno čuju rekla – čao, drugari, e ovako treba da se priča sa decom. Dakle, deca u školi treba da uče.

Vi ste, ministre Šarčeviću, završili visoke škole u nekom sistemu koji sada svi vi napadate. Da li vi imate primedbe na svoje obrazovanje? Ja na svoje nemam. Završila sam ga u periodu „lošeg“ obrazovnog sistema, ali tvrdim da sam mnogo više naučila i da sam mnogo obrazovanija od onih koji sada završavaju neke instant fakultete i koji formalno imaju diplome. Naravno, da bi se došlo do fakulteta, mora da se prođe i osnovna škola.

E sad, šta je primedba koju smo kroz ovaj amandman izneli? Vi ste rekli da se u prvom razredu osnovnog obrazovanja i vaspitanja učenik iz obaveznog predmeta, izbornih programa i aktivnosti ocenjuje opisnom ocenom. Ja ne znam da li vi znate šta se dešava sa tim opisnim ocenama. Vi ste učiteljima dozvolili da mogu da rade šta god hoće i onda se desi, recimo, da dete ima neurednu

svesku i onda neka pametna učiteljica, i to se dešava na Novom Beogradu u jednoj školi, pametna učiteljica nacrtala svinju i kaže da je taj učenik valjda svinja jer mu je neuredna sveska. Ne zna zbog čega mu je sveska neuredna, ne zna u kakvim uslovima to dete živi, ne zna da li su mu možda izvršitelji isključili struju pa uči pod svećama, ne zna koliko je siromašan. Iako Ana Brnabić kaže da su u Srbiji iskorenjeni ekstremni vidovi siromaštva. Obilazi Srbiju, čudi me da je ovako nešto... Dok je sedela u kabinetu, pa i da je tako nešto rekla, ali sada kad obilazi Srbiju ovako nešto ne bi smelo da joj se desi.

Dakle, ako ostajete pri ovim opisnim ocenama, vi, ministre, Ministarstvo mora ili da odredi tamo neke cvetiće, ne znam, neke lepe stvari, a ne da dete dobija traumu zato što mu je neuredna sveska. Svakako treba učitelj da ga stimuliše da naredni zadatak bude na urednim listovima te sveske, da ne budu, ne znam, iscepani, da ne budu zavrnuti itd. Ne, nego umesto da stimuliše dete da bude bolje, on dete ubija u pojam do te mere da će sutra pobeći sa nastave jer gde da ide kod učitelja koji mu kaže da je svinja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Radeta.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, urušavanje sistema osnovnog obrazovanja i mnogih osnovnih škola u Srbiji počelo je posle 2000. godine dolaskom ovih dosmanlija na vlast, tačnije 2001. godine, kada je tadašnji ministar obrazovanja Knežević potpisao odluku kojom će se izvršiti reorganizacija mreža škola u Srbiji. To je otvorilo mogućnost da lokalne samouprave, koje su uglavnom bile pod vlašću tih istih dosmanlija, koje sada govore kako bi oni bolje uredili državu samo da im se da prilika, kako ništa nije dobro... Bukvalno su uništili preko 30%, je li to tačno, gospodine ministre, osnovnih škola u Srbiji. Zatvorili su škole koje su bile na obeležavanju gotovo jubileja od 100, 150 godina.

Prava je sreća da jednu takvu nisu uspeali da zatvore i unište, a to je Osnovna škola „Prota Stevan Popović“ u Čumiću, jedna od najstarijih škola u Srbiji, koja uskoro obeležava jubilej 230 godina, koju je i moja mama pohađala jer je rođena u tom mestu, i koja je i posle rata, u to vreme kada je ona išla u školu, bila oglednog karaktera. Kako je sada moguće, evo vas pitam, da ta škola u selu Čumić, koja je zaista čuvena pa u nju dolaze i deca iz Rusije i drugih krajeva sveta da vide kako se to radi, ima etičke, moralne i sve druge standarde koje treba da ima i pre svega nacionalnu prepoznatljivost? Valjda je to osnov svega, da decu učimo šta je srpski narod, kao i sve druge građane Srbije u školama koje pohađaju na drugim jezicima, mislim na nacionalne manjine, da imamo takve programe. Ali ne. Znači, sve je počelo tada i sada to s teškom mukom mi treba da ispravljamo.

Zbog toga je potrebno, a to predlažemo mi srpski radikali, da u narednom periodu vaše ministarstvo uradi jednu strategiju koja će da obuhvati sada period od deset godina, jer ovi su sve uništili, sve upropastili. Mnoge škole su zatečene u stanju da deca nemaju uređene mokre čvorove koje treba da koriste, da nemaju fiskulturne sale, da su pare pokradene, da su za razne projekte koje su oni slali dobijali pare iz raznih fondova i potrošili ih nenamenski i sada zbog toga deca u školama trpe, nove generacije.

Drugi problem, pored tog koji se tiče stanja u školskim ustanovama, u osnovnim školama, a tiče se opreme i svega, jeste sam odnos učenika i nastavnika. Ono što mi srpski radikali stalno potenciramo jeste da kroz angažovanje Ministarstva i pre svega nastavnog kadra treba da se vrati ta uloga škole koja treba da bude pre svega vaspitna. Ona to sada nije, jer deca ... Evo, koleginica je pričala o tome kakvih je bilo skaradnih i skandaloznih oglada sa decom. Umesto da ta vaspitna uloga bude istovetna onoj kao što je u pravoj porodici, gde se deca uče najvišim moralnim vrednostima, mi sad imamo situaciju da u pojedinim školama nastavnici ne mogu da izađu na kraj sa decom, ili obrnuto, da se deca žale na nastavnike koji nisu adekvatno obučeni.

Ono što je najvažnije jeste činjenica, gospodine ministre, a tu tek treba mnogo rada, da posle više od pedeset godina od kada je izglasano obavezno osnovno obrazovanje u Srbiji imamo osipanje učenika u školama – zbog siromaštva, zbog toga što nisu uključene marginalizovane grupe, pre svega romska nacionalna manjina, kojoj treba više da se posveti država, deca ometena u razvoju, deca iz siromašnih krajeva Srbije, koja još uvek ne završavaju osnovnu školu. Prema popisu koji je urađen pre nekoliko godina, 85% generacije izađe s obrazovanjem osnovne škole, znači svih osam godina, a 15% ne. To treba da vam bude cilj i da na tome radite u narednom periodu.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Za reč se javio prof. dr Marko Atlagić.

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče, dame i gospodo narodni poslanici, drago mi je što rasprava ide dubinski o vaspitanju i obrazovanju. Slažem se sa svima onima koji su konstatovali da smo kao zemlja 2000. godine izbacili, da tako kažemo, vaspitanje iz škole. Ne samo iz škole nego i iz društva u celini. To je bio jedan projekat stran nama, ali je bio projekat.

Dugo sam razmišljao, kao prosvetni radnik, kako bi bukvar ili početnica, kako je neki nazivaju, u prvom razredu osnovne škole trebalo da izgleda. Mi, gospodo narodni poslanici i gospodo iz Ministarstva i prosvetni radnici, moramo osnovne civilizacijske vrednosti vratiti u naš vaspitno-obrazovni sistem. Samo ću tri rečenice da kažem, koje bi, po mom mišljenju, trebalo da budu temelj udžbenika, odnosno bukvara u prvom razredu, a kasnije da pedagozi, nastavnici razrađuju ove tri rečenice. Prva rečenica treba da glasi –

bez rada nema života. Druga rečenica – ja volim svoje roditelje. Treća rečenica – ja volim svoju otadžbinu. I četvrta, evo dodajem i četvrtu – ja volim sve dobronamerne ljude sveta.

Dakle, naša strategija koja je napisana, koju su prethodnici napisali i sudelovali, zastarela je, to ministar Šarčević dobro zna. A moram da kažem, gospodo narodni poslanici i poštovani roditelji, da su tvorci strategije ogromne sume novca uzeli na račun pisanja i zbog toga danas oni demonstriraju po ulicama Beograda, da ne spominjem Anu Pešikan, Tinde Kovač Cerović, psihologe.

Molim vas da se razjasnimo mi koji smo pedagoške struke – svaka škola sa određenim brojem odeljenja treba da ima ne psihologa, nego pedagoga. Psiholog dolazi na pet škola, psiholozi se bave „ekstremnim slučajevima“ itd.

Poštovani narodni poslanici, mi se bavimo nasiljem u školi. To je zamena teza koja je ubačena 2000. godine. Mi treba da se bavimo vaspitanjem u školi, u roditeljskom domu, na ulici, u ovoj skupštini, i svim faktorima vaspitanja i obrazovanja. Nasilje je posledica nevaspitanja. A psiholozi nas uče, pogotovo psiholozi kliničari, obrnutoj situaciji.

Znate li kad je nastala teza da svaka škola maltene treba imati psihologa? Hajde pogodite, poštovani narodni poslanici. Prosvetni radnici koji sad slušaju ovaj prenos tačno uglas kažu – kad je za predsednika Republike Srbije došao Boris Tadić, pošto je on psiholog, po toj liniji.

A mi koji smo studirali pedagogiju znamo šta je pedagogija, a šta je psihologija. Zato se mi bavimo posledicama, a ne uzrocima. Uzrocima se bave pedagozi, a posledice su nasilje u školi, u porodici, na ulici itd. Pogledajmo osnovne pedagoške i civilizacijske vrednosti kad uđemo u gradski autobus, kako nam se ponašaju ne samo učenici nego i roditelji. Učitelj u osnovnoj školi uči svakog đaka da mora da radi, a da ne krade. A kad dođe kući, šta im roditelji kažu? Dajte vi na to odgovor.

Prema tome, kada je neko spomenuo strategiju, uzeli su ogromne milione, a ta strategija je zaostala. Mi smo u ovom visokom domu u prvom sazivu upozoravali na to, ali teško je išlo. Danas Tinde Kovač Cerović potpisuje apel, a ona je tvorac toga i jedan od glavnih krivaca što vaspitanja nema u školama i društvu. Ja se zalažem za pedagogizaciju škole i društva u celini. Bez toga, teško ćemo realizovati zacrtanu modernizaciju Srbije. Hoćemo, ali mnogo teže. Vratimo vaspitanje u školu, vratimo vaspitanje na ulicu, vratimo vaspitanje u društvu, vratimo vaspitanje u ovaj visoki dom. Pa nećemo iznositi laži nego istine, ali ćemo argumente.

I, molim vas, završavam, čuli smo ovih dana da se ne dozvoljava kritika, pogotovo od gospode novinara, jednog dela. Gospodo novinari, kritika je dozvoljena i poželjna, ali ona se zasniva na istinitosti iznetih činjenica. Da li je tako ili ne? Da li to, gospodo novinari, činite? Čini mi se da se to vrlo malo čini.

Prema tome, ne možemo iznositi neistine. Možemo da pitamo. I dalje mi pitamo, kao novinari, i dajemo odgovor. Ne dozvoljavaju jedan deo uopšte da se odgovori.

Da završim, zalažem se za punu pedagogizaciju vaspitno-obrazovnih ustanova. Gospodine ministre, mi smo imali problem da i zakon o predškolskim ustanovama ovako nazivamo, da ga zovemo – o vaspitanju i obrazovanju. Ja sam insistirao baš na tome unazad tri godine da se zove – o vaspitanju. Pre se vaspitava dete, onda se obrazuje. Mi pedagozi po struci to vrlo dobro znamo. Ali vratili smo i u osnovno obrazovanje reč vaspitanje, nije je bilo. Vi to dobro znate, kao dobar i iskusan praktičar i teoretičar. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, profesore Atlagiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolegice Nikolić.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Dame i gospodo narodni poslanici, izmene koje su predložene ovim predlogom zakona nisu suštinske već kozmetičke i mnoga rešenja koja su predložena su na štetu samih učenika. Vi ste i ovaj zakon doneli pre dve godine i najveći je problem što se prosvetni zakoni u Srbiji suviše često menjaju; te promene su sve lošije a lošije je i stanje u školstvu.

Danas je na dnevnom redu svakako trebalo da bude i predlog izmena Zakona o udžbenicima, koji je neophodno menjati ako želimo da poboljšamo kvalitet obrazovanja u Srbiji. U našim udžbenicima koji su još uvek aktuelni možete svašta naći, previše je neprimerenih sadržaja. Mi smatramo da ovaj zakon treba pod hitno menjati i da udžbenici treba da budu unificirani ako želimo da nam buduće generacije učenika i studenata ne budu uništene.

Kada je amandman na član 1. ovog predloga zakona u pitanju, njime se propisuje uspeh učenika i ocena, mi smatramo da je potrebno da ocenjivanje bude brojčano, da se ukine opisno ocenjivanje u prvom razredu osnovne škole, da se ne bi dešavao slučaj „prase“ o kojem je kolegica Radeta govorila.

Ono što sam rekla da su izmene koje su na štetu učenika, one su takođe definisane ovim članom zakona gde kaže: „Učenika koji redovno pohađa nastavu i izvršava školske obaveze, a nema propisani broj ocena u polugodištu, nastavnik je dužan da oceni na posebno organizovanom času u toku trajanja polugodišta uz prisustvo odeljenjskog starešine, pedagoga ili psihologa“. Pitali bismo vas, ministre, zašto je učenik koji je redovno na časovima, koji redovno pohađa nastavu u ovom slučaju oštećen jer učitelj ili nastavnik iz određenih razloga nije našao vremena da ga preispita i oceni?

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Nikolić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na Predlog zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju. Kao što sam govorio o prethodnom zakonu i svom prethodnom amandmanu, izmene i dopune ovog zakona vrše se pre svega zbog usklađivanja sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Primetio sam da je izvršena izmena kod člana 71. ovog zakona gde se propisuje uslov pod kojim učenik polaže razredni ispit iz obaveznog predmeta, odnosno iz nekog izbornog programa. Ovde se, isto kao i kod prethodnog zakona, opet propisuje način vođenja evidencije. Iskreno da vam kažem, neću da kažem da sve ovo nije važno, sve je ovo važno, ali mi smo puno puta u ovom sazivu u ovom parlamentu donosili izmene i dopune ovih zakona iz oblasti obrazovanja, ali nigde nisam video da se zadire u suštinu i glavne probleme koji vladaju u našem obrazovanju.

Da li se neko od vas, gospodo iz Ministarstva, na čelu sa ministrom, pita zbog čega je ovako loše stanje u našem osnovnom obrazovanju i zbog čega naši osnovci iz generacije u generaciju izlaze iz osnovne škole sa sve manjim znanjem? To je krucijalni i glavni problem našeg obrazovanja. Ja radim 35 godina u srednjem obrazovanju i mogu da uporedim na osnovu iskustva i životne prakse – danas imamo situaciju da u srednje škole dolaze funkcionalno nepismeni učenici. To je sistemski problem, koji je jedan od najvećih problema ovog društva i mislim da toj stvari treba posvetiti najveću pažnju, a ne nekim trivijalnim, drugim stvarima.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

SRETO PERIĆ: Mi smo predložili da se u članu 1. stav 16. briše, a to se odnosi na član 61. osnovnog zakona. Tamo stoji da je učenika koji redovno pohađa nastavu i izvršava školske obaveze, a nema propisan broj ocena u polugodištu nastavnik dužan da oceni na posebno organizovanom času u toku trajanja polugodišta, uz prisustvo odeljenskog starešine, pedagoga ili psihologa.

Gospodine ministre, vi ste često onako interaktivni kada ste u Narodnoj skupštini i bilo bi dobro, ukoliko vam nije teško i ne predstavlja neki problem, da objasnite ovde zbog čega se uvodi ova novina i šta ste želeli ovim da postignete, jer učenik ne snosi nikakvu odgovornost. Inače, taj član 61. osnovnog zakona govori o načinu ocenjivanja i nekim drugim detaljima vezanim za ocenu učenika. Pošto ovde nema odgovornosti učenika, zbog čega ga dovodite u nepravedan položaj u odnosu na druge učenike čiji profesori su redovno držali nastavu i redovno uspeli da ih ocene?

Možda vi imate neki razlog za ovo, mi nismo mogli da ga prepoznamo, ne vidimo ga uopšte. Ovo bi trebalo da se prihvati, ovakav amandman. U obrazovnom sistemu u kojem ima i te kako mnogo problema – to čujete od svih

kolega koje govore o ovome, a sigurno je to i vama poznato iz vaše dugogodišnje prakse u sistemu obrazovanja i sada kao ministru – ovo sigurno nije dobro zakonsko rešenje.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Ovde SRS predlaže da se stav 17. u ovom članu izbriše zato što se radi o nečemu što se podrazumeva, što je logično, znači, za nastavnika koji ne može da obavlja svoju funkciju treba tražiti adekvatnu stručnu zamenu. To je potpuno logika stvari, ne može fiziku da predaje i da zamenjuje nastavnika neko ko nije završio fiziku. Ali šta je suština?

Ma može, kod vas može sve. Kod vas može i diploma za 24 časa da se dobije. I kada vam oduzmu diplome, ostaje vam znanje. To je to. Kod vas je to fenomen.

Suština je sledeća: svedoci smo da sistem obrazovanja određuje, odnosno o njemu odlučuje više MMF, nego što to ima mogućnost Vlada, odnosno resorno ministarstvo. Mi znamo dobro da MMF striktno propisuje kako treba da izgleda mreža škola. Ona je, naravno, zasnovana na osnovu raspoloživih finansijskih sredstava koja određuje i dozvoljava MMF. Mi imamo sistem u osnovnom obrazovanju – broj škola se određuje prema onome koliko ima novca; broj zaposlenih u određenim školama, onoliko koliko ima novca.

I hajde da to bude neka logika stvari, da MMF, taj međunarodni „policajac“ koji vodi računa o vraćanju sredstava koja daju svetske banke, određuje na neki način da to bude u sklopu raspoloživih finansijskih sredstava, ali oni idu korak dalje i kažu – u razredu može da bude maksimalan broj učenika toliki, da bi bili finansijski efikasni. Kakve to veze ima, to do dana današnjeg niko nije objasnio. Ima iz ranijih perioda – vidim da ovde ima ovih nostalgičara, samo da im kažem da je Tito umro – kada je Stipe Šušteršič donosio tzv. reforme u školstvu pa je upropastio generacije i generacije. Ima i kasnije, posle 5. oktobra, kada su nas ubeđivali da su to evropske tekovine, evropski standardi.

Pre neki dan smo, ministre, upravo ovde govorili o dva primera srednjih škola gde je Srbija, odnosno Ministarstvo, a samim tim i Vlada, ostala tradicionalno naklonjena obrazovanju, kada su u pitanju Matematička gimnazija i Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“. Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“ je bila predmet transformacije u obrazovanju, pa su izmišljali sve i svašta, da bude jezička, da bude prirodno-matematička, da bude ovakva, dok nisu vratili ono što je u prirodi te gimnazije, da elitni učenici po svom uspehu pohađaju tu gimnaziju i da se u njima otkrivaju budući talenti za različite oblasti, za matematiku i prirodne nauke i društvene nauke. Matematička gimnazija u Beogradu, na koju smo svi ponosni, ministre, ni jednu jedinu reformu, može se reći slobodno, nije prihvatila kada su u pitanju sugestije MMF-a, nego su

nastavili sa starim planom i programom, naravno prihvatajući sve didaktičke metode koje se primenjuju u savremenom vremenu. Nisu ni oni imuni na to, ali su zadržali zahvaljujući tom, pre svega, kada je u pitanju nastavnički kadar, kada su u pitanju ljudi koji rade u toj gimnaziji, i tu su zadržali kriterijume.

Nama je kriterijum pao onog trenutka, gospodine ministre, kada su u školama počeli da predaju tzv. sorbonci. Sorbonci su oni koji su predavali praksu, praktičnu nastavu, a onda preko noći promovisani u nastavnike tehničkih oblasti, pa su završavali, kao i ove naše kolege drage u ovoj skupštini, preko noći su završavali fakultete, magistrirali, doktorirali, šta su sve radili. To je bila Politehnička nekada u Rijeci, to zna Atlagić, možda je on imao nekoga ko mu je blizak. Kada pitate nekoga šta je završio, on kaže Politehničku i tu prestaje svaki razgovor jer se nije znalo za šta je ta škola i kada završi čovek tu školu za šta je kvalifikovan. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Mirčiću.

Reč ima ministar Mladen Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo bih hteo da objasnim da ovaj niz posle ove dve gimnazije, koje su se stvarno izdvojile od svih srednjih škola na način kako prezentuju državu u inostranstvu i na svim mogućim takmičenjima i merama... Imaju one dosta sličnosti, ali su i različite. Drugačija je gimnazija u Vojvodini, koja je zaista mnogo toga unela kao novine čuvajući jezgro one gimnazije koju mi zovemo nacionalnom.

Tek da ukupna javnost zna, mi smo reformu gimnazije počeli pre godinu i po dana, pošto nije ni rađena decenijama, još pre Šuvara. Posle Šuvara je vraćen samo model koji je bio pre njega, sa malom, šminkerskom izmenom da se Tehničko obrazovanje ugasilo i počela Informatika, i to početka vrlo skromno, godine 1999, samo u prvom razredu gimnazije.

Mi smo anketirali sve naše gimnazije, sve profesore, direktore i došli do jedne zajedničke knjige koja govori šta treba da uradimo. Ono što možda javnost slabije zna kada je obrazovanje u pitanju, ovaj dom je obavešten, poglavlja 25 i 26 su potpuno autonomna i ne moramo ničiji model ni prepisivati niti pratiti. Time su ljudi u novom sazivu Nacionalnog prosvetnog saveta, koji konkretno vodi direktor gimnazije „Zmaj Jovine“, vrlo tradicionalno opredeljeni. Mi smo tada doneli zaključak da se očuvaju sve bitne tradicionalne vrednosti tih naših dobrih škola, a da uvedemo neke novine koje su oslonjene na programe međunarodne mature.

Da ne bi došlo do lakih ocena, mi već intenzivno radimo na licencama direktora, radimo na projektu državne mature gde će sve biti potpuno eksterno i na drugi način poslovano, tako da su te promene već počele. Ono što je bitno, mi sami uređujemo svoj domen. Znae i sami da smo pre šest meseci u Zavodu za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja formirali jedinicu koja se bavi nacionalnim programima. Trpeli smo izvesne kritike iz regiona jer je nešto

urađeno zajedno sa Republikom Srpskom kroz Zakon o paralelnim vezama i ono što smo potpisali. Cilj nam je da sve druge škole, đaci u regionu pre svega, a i u dijaspori, po tom programu rade.

Znate da su reformski programi započeti u prvom i petom razredu i u prvom gimnazije. To će dogodine obuhvatiti drugi, šesti i drugi gimnazije. Mi ćemo za kratko vreme uspeti da sva tri ciklusa obrazovanja postavimo na noge upravo čuvajući svoju tradiciju i vrednosti. To zahteva, naravno, i silne obuke nastavnika za nove i drugačije modele.

Žao mi je zbog ovog što čujem od koleginice. Sigurno, veliki je sistem, da ima loših primera. Mi reagujemo gde god znamo da je taj primer takav, jer ja sam bar tradicionalista i insistiram na tome kako nastavnik treba i da izgleda, da je uredan, da je vaspitan i da se tako odnosi. Ima primera. Pomenuli ste školu; ta škola je dobila Svetosavsku nagradu ove godine. Znači, zaista se vodi računa da se te vrednosti vrata i utemelje.

Ne možete nešto što je decenijama baš šutirano i gurano i obezvređivano tako brzo podići. Svakako, apelujem i stalno ponavljam to da su i zaposleni u obrazovanju izneli veliki teret u ove zadnje dve i po godine, jer očekujemo da će Zakon o platama u javnom sektoru dati onu nijansu koju treba, a to su ti platni razredi koji će kvalitetan rad nagraditi. Tada možemo da pričamo zašto neko neće imati tu i tu kategoriju, zato što je njegov rad javan i o njegovom radu će reći i roditelji i ljudi iz lokalne sredine i bilo ko drugi.

Ali trudimo se, bar za sve ovo što ste rekli. Potpuno smo na tom putu i ne moramo da slušamo nikoga. Zaista lično mislim da mi vrlo autonomno donosimo odluke, da su nacionalna tela, kao što su Nacionalni savet za visoko obrazovanje, Nacionalni savet za prosvetu, vrlo autonomna. Njihove sednice su javne, snimaju se, možete pogledati materijale. Niko im ne soli pamet, ja najmanje. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Pravo na repliku, Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Gospodine ministre, akcenat je na primedbi kada su u pitanju finansijska sredstva. Mi smo ovde limitirani kao društvo zato što o tim finansijskim sredstvima najdirektnije odlučuje upravo ovaj Međunarodni monetarni fond. Mi imamo najdirektniju selekciju kroz nivo finansijskih sredstava koja primaju prosvetni radnici.

Drugo, mi sami se trudimo, posle 5. oktobra, da idemo u susret onima koji bi da prave ovakve neprirodne ili za nas nepovoljne selekcije. Mi imamo potpuno ponižen nivo ili status prosvetnog radnika. Znate, vi se dobro sećate, ne da bismo vraćali neki vremeplov, vi se dobro sećate, kao što se posle osnovne škole podrazumevalo ko će upisivati gimnaziju, ko tehničke škole, ko zanate, na osnovu prethodno uloženog rada i kvantuma znanja, tako se znalo koji su

profesori u gimnazijama, tehničkim školama itd. Znači, to je bila neka, uslovno rečeno, prirodna selekcija. Ali, kao što ste vi pre neki dan rekli ovde, jasno je i društvo pospešivalo takvu selektivnost, jer stvar prestiža je bila da je profesor gimnazije ili u tehničkoj školi. To je stvar prestiža. A mi ovde imamo situaciju, vi to dobro znate, da studenti koji završavaju, koji se kvalifikuju, osposobljavaju za prosvetne radnike jednostavno dolaze u situaciju da su tehnološki višak zato što se zbog ograničenih finansijskih sredstava vrši reforma u mreži školovanja. To je problem.

Vi ste jednostavno u situaciji, bez obzira na to koliko želeli i hteli, nastojali da u obrazovanju uvedete neke principe koji su opšteprihvaćeni principi, pa i u toj zapadnoj Evropi, da morate da slušate taj Međunarodni monetarni fond. U tome je suština: zbog finansija, one diktiraju ono što ćete vi da radite. Mi imamo u seoskim sredinama, zbog malog broja učenika, obrazloženje da ne možemo imati prosvetnog radnika jer finansijski nije isplativo. A imamo ljude tamo koji su pismeni, koji žive u tim selima, koji mogu dati adekvatno znanje, opismenjavanje, osnovno obrazovanje tim učenicima, to malo dece što je ostalo na selu.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Mirčiću.

Reč ima ministar Mladen Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Ja se izvinjavam, nije radi polemike, nego sam možda izostavio da kažem malopre.

Akt o mreži nije rađen decenijama i red je da država zna šta od imovine ima. Imamo institute koji se guše, istraživači rade na kvadrat i po, a imamo institute gde imate da istraživač ima sto i nešto kvadrata, a ne treba mu. Počev od vrtića, pa do instituta. Cilj nam je da višak prostora racionalno iskoristimo. Kao što je logično da ako imate smanjenje broja đaka u osnovnoj školi, tu budu predškolci, jer su najbliži. Što bi se spajali?

Znači, akt o mreži nije nikakva sila. Mi smo dali svim lokalnim samoupravama – njima sad svakako ističe vreme jer država ga mora doneti do 19. marta – da kreativno priđu toj priči. Ja sam razgovarao sa mnogo, mnogo ljudi, evo, primiću i ljude iz Niša od ponedeljka, upravo radi rešavanja tih situacija kako teren zahteva. Ne možete u Đerdapskoj klisuri praviti konstrukciju kao ne znam gde u Vojvodini. Morate da vodite računa da li je pogranično mesto, da li je depopulacija, da li je enklava. Znači, uopšte se ne ide tu nekim đonom, nije namera da se tu uradi išta loše. Nažalost, natalitet nas ubi. To je druga priča. Mi gledamo da najbolje iskoristimo datu situaciju za kvalitet u obrazovanju.

Pokrenuli smo projekat, sto škola kreće u pilot-projekat jednosmenskog rada. Znači, on šalje mnogo signala, mnogo dobrih pedagoških poruka. Ako su deca do pola pet u školi, svakako nisu na ulici. Manje je nasilja, manje je droge,

manje je svega drugoga. Svi ti nastavnici koji bi po onoj staroj formuli bili tehnološki viškovi, sada nisu, jer neko mora od pola jedan do pola pet da s njima radi. Sada smo dali da vidimo kreativnost samih ljudi na terenu, da ne bude da im se samo nešto oktroisano šalje i donosi, šta sve misle da je bitno. Svakako je bitno da urade domaće zadatke u školi. Svakako insistiramo da se obnove đачke kuhinje, oni moraju da jedu u tom boravku u školi. Svakako gledamo da se matične škole bolje iskoriste. To je jedna kvalitetna racionalizacija, koja upravo čuva kadar.

Neće se selo očuvati ako taj poslednji đak ode iz njega, znate. Mora da se poradi na nekoj drugoj priči o natalitetu.

Međutim, ovim gestovima mi pokazujemo pre svega da u Srbiji nije nikakva „seča knezova“ i moranje. Dosad je bila, nažalost, i bilo je mnogo manipulacije. Ja sam mogao da pridem priči o tom CENUS-u i načinu primene pravilnika, kako se to prijavljuje, toliko kritično da se moglo možda i sto direktora smeniti, ali to nije fer. Kao što ste rekli za onog učenika koji sada mora da dobije poseban status. Međutim, život pravi izuzetke. Znači, imate dete koje je bilo dugo bolesno. Zakon je uvek govorio o tome da ako trećinu časova nije bio, ostane neocenjen, na razrednom ispitu, ali uvek je bila ona klauzula koja kaže – ako je u stanju da da pozitivne odgovore i dođe do pozitivnog uspeha, škola mu to omogućuje. To je bilo i ranije, uvek je to bilo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Rističeviću.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam u skladu sa Poslovníkom, koji je donela bivša vlast, predložio više amandmana. Dakle, to je moja praksa. Ovim amandmanom želim da podržim Vladu i njeno nastojanje da oblast obrazovanja uredi. Ja sam to svoje pravo koristio. To pravo koriste i opozicione kolege koje su ovde. To pravo ima pravo da koristi i Đorđe Vukadinović zvani Đorđe Vlah.

U toku dana, dok odbijaju da rade svoj posao u Parlamentu, dok su u tzv. paralelnom parlamentu, u holu Narodne skupštine je glasna kritika kako, po njihovom poslovniku, koji su oni doneli, mi zloupotrebljavamo pravo i predlažemo amandmane. To je naše pravo koliko i njihovo. Ukoliko žele da učestvuju i da podnose amandmane, oni ih podnose na isti način na koji to radimo i mi. Nikakve privilegije, ovo govorim gledalaca radi, vladajuće stranke nemaju u odnosu na opozicione. To što su oni uz neku pekinšku patku rešili da bojkotuju rad Narodne skupštine, to je njihovo problem. Ja želim da oni ovde

učestvuju, da sa nama traže zajedničko najbolje rešenje, da nam oponiraju, ali takođe želim da koristim svoje pravo a pritom ne želim da ugrozim njihovo pravo.

Ali nazvati kao Đorđe Vukadinović Narodnu skupštinu i poslanike koji ovde rade, koji vredno rade da podnose amandmane i pokušavaju da poboljšaju zakon gledajući iz svog ugla... Vlada je ta koja želi ili ne želi da prihvati amandmane, na kraju Skupština donosi odluku da li će izmeniti amandmanima zakone ili neće. Da li će u tome da učestvuju pojedine opozicione stranke, to je njihovo pravo. Mogu da podnose amandmane ali i ne moraju, ali nemaju pravo da vređaju one koji svoj posao ovde obavljaju. Došli smo do suludih pozicija da oni koji ne rade kritikuju one koji rade.

Govore o urušavanju institucije. Ko govori o urušavanju institucije? Govore narodni poslanici koji su nekada bili vlast. Govore oni koji u Skupštinu na izbornim listama nisu ni ušli, već su tri poslanika iz tri različite partije ušla u četvrtu, dodali dve-tri kapi Đorđa Vlaha i otišli u petu organizaciju. Oni govore o urušavanju institucija, oni koji su dok su bili vlast gotovo sve sednice Vlade održali SMS porukama, kombinacijama, ono – hoćeš ti glasati meni za ovo, ja ću tebi onda za ono. SMS porukama su vladali državom Srbijom. To vreme je prošlo. Od 2013. godine, ja mislim, nije održana nijedna takva vlada.

Oni koji ne žele da rade danas kažu da je Skupština ruglo. To kaže Đorđe Vukadinović. Gospodo, vi koji ne želite da radite, ako je Skupština ruglo, zašto onda primete platu? Zašto želite da od rugla uzmete lični dohodak? Ako mislite da je nešto ruglo, onda neću od tog rugla da imam prihode. Ali ne, mi hoćemo da imamo paralelnu skupštinu, a plaća nas ova skupština, u kojoj ne radimo, ali ćemo da radimo protiv te skupštine negde napolju, po nekim ambasadama, u nekim čudnim delegacijama, govorićemo da je ova država neslobodna da bi nas neki Fridom haus i neke organizacije proglasili borcima za slobodu.

Nikakvi oni borci za slobodu nisu. Nikakav oni izlaz nisu. Oni su prepreka. Oni nisu rešenje, oni su problem. Oni hoće sebe da predstave da su svetlo kao na kraju nekog tunela. Nisu oni svetlo, oni su najcrnji mrak. Već sam rekao, nisu rešenje, oni su problem. Oni nisu put, što žele da pokažu narodu kao bajagi potpisujući neki ugovor. Ukupno se okupi između 0,1 i 0,2% biračkog tela i oni to žele da pokažu nekom revolucionarnom snagom, gde fino namirisani, dobro firmirani, dobro obučeni, siti, napiti, oni koji jedu rakove itd. žele da se obračunaju s onima koji, kažu, gule sendviče, nisu dovoljno tuširani, nekoliko puta na dan, nisu dovoljno firmirani, nemaju prestižne dezodoranse i mirise.

Dakle, to je pobuna raznih glumaca, pobuna onih koji dobro žive protiv onih koji muku muče da namire sve račune i da ispune obaveze u državi. Ti koji se muče najviše štite državu. Oni koji se ne muče, razni glumci... A ja tražim informaciju od ministra kulture, i ministar obrazovanja mogao bi da pomogne,

da mi se jednom kaže i donesu podaci koliko je Kojo dobio miliona, ne dinara, koliko je dobio miliona glumac Kojo, koji preti da će otići iz ove zemlje. To će biti nenadoknadir gubitak za budžet Republike Srbije, jer neće imati ko da uzme dvadeset miliona za film koji se zove „Stado“. On bi valjda da bude neki čoban. Nema tog stada koje će pristati da ga on čuva.

Neka mi kažu koliko je Bjelogrić dobio para u zadnje dve-tri godine. Koliko je dobio od Filmskog centra Srbije? Po nekoj mojoj evidenciji, koja nije zvanična, dobio je 850.000. Zvanične podatke ne možete ni dobiti, jer u tom Filmskom centru sede ovi što šetaju s ovima i ne dozvoljavaju da u javnost dođu podaci koliko je Kojo, koliko je Srdan Golubović, koliko je Bjelogrić, koji je gazda srpske kinematografije... Ta kinematografija je gora od rijalitija. Devedeset posto te kinematografije koju on zove umetnost nije umetnost. Tu imate takvih psovki da je rijaliti naprosto jedna lepa priča spram nekih njihovih filmova. Za te filmove država daje novac.

Oni su tražili novac za film „Mezimica“. Ali da li neko ovde u Skupštini zna šta je radnja u filmu „Mezimica“? Ja sam rekao da oni žele da idu u prilog albanskoj strani, da otežaju srpsku pregovaračku poziciju, i iza toga stojim. To sam vam, gospodo ministri, rekao, da će se oni koji su nas spolja ugrožavali i oni koji su nas iznutra potkradali udružiti i pokušati da uruše državu Srbiju tako što će pokušati da smene legalno izabranu vlast nelegalnim sredstvima. Zna li šta je radnja u filmu „Mezimica“? I tu su pokušali da izvuku pare ovi koji su isisali, preko milijardu ove godine je predviđeno za snimanje tih filmova, gde Bjelogrić i Kojo dobijaju glavninu para. Zna li šta je radnja filma? Kako srpski lekar iz Kliničkog centra, a imali smo jednu poslanicu koja se ovde bunila zašto država nije dodala još para za taj film, kako srpski lekar, uz podršku srpske policije u Beogradu, lekar iz Kliničkog centra Srbije, vadi Albancima organe i prodaje ih na crnom tržištu! To je bila radnja u filmu onih koje točno finansiramo iz republičke kase.

Ako takvi žele da napuste Republiku Srbiju, to je dobitak za ovu državu. To nije nikakav gubitak ni za narod, ni za državu, ni za umetnost. Pojaviće se neki novi glumci, pojaviće se neki umetnici, pojaviće se neki novi Kusturica, kome su ovi zauzeli prostor. Snimanje takvih filmova, po meni, ne može da bude sufinansirano. Država tu ne bi trebalo da daje novac. Trebalo bi da daje novac za umetnost, a ne za neko prangijanje, ubijanje, gambole i šta sve prikazuju u stilu holivudskih američkih filmova, koji se ne sufinansiraju od američke države već se na komercijalan način snimaju takvi filmovi. Mi njima dajemo pare, oni idu u šetnju. Država je dobra prema njima, a oni državi vraćaju na najgori mogući način tako što žele da otežaju poziciju Republike Srbije u možda presudnoj 2019. godini.

Mi kao narodni poslanici dali smo zakletvu ovde državi, te zakletve treba da se držimo. Ja se čudim Demokratskoj stranci, koja je pod barjakom političke

stranke Dveri, i ne samo pod barjakom već i pod vešalima Dimitrija Boškića Ljotića i onog Petog dobrovoljačkog odreda Marisava Petrovića, Dimitrija Ljotića, koji je streljao po Kragujevcu. Pod njihovim barjakom danas ide Demokratska stranka. To je sramota za ono što se nekad zvalo Demokratska stranka. Ne samo za njih, to je sramota za narodne poslanike koji zajedno sa njima žele da baštine najcrnje oblike fašizma koji su bili u Srbiji. Doduše, i za vreme Drugog svetskog rata je to bilo manjinsko raspoloženje u srpskom narodu; dakle, postojao je neki Dimitrije Ljotić i niko ga nije prihvatio ni za vreme rata. A danas Demokratska stranka i njoj slične stranke svoje biračko telo predaju u ruke sledbenicima Dimitrija Ljotića. E, to su oni koji govore da je Skupština ruglo, a njihov paralelni parlament pod zastavom Dimitrija Ljotića je pravi parlament. Takav parlament mi treba snažno da osudimo.

Zato ja očekujem od kolega da danas u diskusijama svi jasno i nedvosmisleno kažemo da se ne slažemo s tom vrstom politike, neću reći – izdajnika. Ja se ne slažem s tim nesrećnicima koji ne znaju da poštuju svoju državu, svoju državu Srbiju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Orlić.

Vlada i Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo prihvatili su ovaj amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu s Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenić.

Izvolite, kolega Ljubeniću.

TOMISLAV LJUBENIĆ: Hvala, predsedavajući.

Amandmanom na član 2. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju Poslanička grupa SRS je predložila izmenu ovog člana u stavu 2. brisanjem dela teksta. Članom 2. predlagač želi da izmeni član 62. osnovnog zakona, koji se odnosi na opšti uspeh učenika.

Predlagač kao svoj cilj ističe potrebu usklađivanja ovog zakona sa novim zakonom o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, o kome će, nadamo se, kasnije u toku ove zajedničke rasprave biti više reči.

Mi iz Poslaničke grupe SRS ističemo da je cilj donošenja ovog zakona poboljšanje u toj oblasti u kojoj se zakon donosi, što u ovom predlogu zakona nije slučaj. Zato smo i podneli ovaj amandman kojim smo predložili da se u

stavu 2. tekst „osim učenika drugog i trećeg razreda osnovne škole koji se prevodi u naredni razred, u skladu sa zakonom“ izbriše.

Smatramo da trenutno zakonsko rešenje nije u interesu učenika osnovnih škola, njihovih roditelja ili staratelja, da nije u interesu čitavog društva. Pogrešan način iskazivanja opšteg uspeha učenika stvara pogrešne navike kod učenika, jer je u stvari jedna vrsta protekcionizma. Učenici kojima se taj protekcionizam dopušta stiču utisak da bez truda mogu da postignu sve, a njihovi školski drugovi koji vredno uče stiču utisak da je neko neopravdano dobio nešto što nije zaslužio. Zbog takvog načina, koji dopušta prelazak u više razrede sa nedovoljnim ocenama, koji od učenika stvara protekcioniste, Poslanička grupa SRS je podnela ovaj amandman. Smatramo da ukoliko predlagač želi zdravije odnose u društvu treba da prihvati ovaj amandman. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Kolega Rističeviću, izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, obrazovanje je najjače oružje koje možete upotrebiti da promenite svet. To je rekao Nelson Mandela i mislim da je bio u pravu. Neko drugi je rekao da je učenje kao veslanje uzvodno – čim prestanete da učite, idete unazad. Neko je rekao da ste stari odmah kad prestanete da učite, bilo da imate 20 godina, bilo da imate 80 godina. Sa tim izrekama i umotvorinama se ja u potpunosti slažem.

Međutim, takođe postoji izreka da onaj ko želi da bude učitelj mora da uči svakog dana. Ja opet govorim, gospodine ministre – ko su ljudi koji predaju? Imam ovde jednu veliku „moralnu gromadu“, zove se Čedomir Čupić. On je profesor na Fakultetu političkih nauka. Njegova grandioznost se sastoji u tome što je član mnogih etičkih odbora, nekih etičkih odbora, što je bio i član u upravljanju Agencijom za borbu protiv korupcije. Ovo je čovek koji je prijavljen za seksualno uznemiravanje svojih studentkinja više puta, koji na predavanjima umesto o korupciji govori o žlezdama u ženskom polnom organu. Da li je on uopšte dostojan profesorske funkcije? Da li je on prestao da uči? Verovatno da jeste. Verovatno se njegovo učenje završilo završetkom fakulteta i sanjarenjem o kolegicama studentkinjama. Verovatno još nije izašao mentalno iz tog perioda i drži ovakva predavanja na Fakultetu političkih nauka. Više puta je prijavljivao.

To je čovek koji je tražio ostavku predsednika Republike. Tražio je ostavku predsednika Republike jer je tvrdio da predsednik nije dovoljno moralan. Radi se o Čedomiru Čupiću. On je govorio o moralu, da predsednik Republike, ni manje ni više, treba da da ostavku. Eto, tražio Čedomir Čupić,

čestiti predavač seksualnog obrazovanja na Fakultetu političkih nauka, gde ne predaje iz tog predmeta. Čestiti profesor, koga su studentkinje više puta prijavljivale za seksualno uznemiravanje. Čestiti i pošteni. Nikad čestitiji i nikad pošteniji profesor valjda nije postojao na Fakultetu političkih nauka. Mada tamo ima svega, i vi to dobro znate, kao što znam i ja. Da zavrnete rukave i probate da raščistite na tom fakultetu, sa ovakvim profesorima, trebaće vam tri godine upornog rada i nećete daleko stići. Tamo su sve neke moralne gromade. Čast izuzecima, verujem da je pola profesora tamo čestito, ali, eto, provukli su se i ovakvi.

Ja ovde imam krivičnu prijavu. Čestiti, vrli, pošteni profesor Čedomir Čupić je u Agenciji za borbu protiv korupcije održao sednicu Žalbene komisije, koju nije održao. Komisija ima tri člana. On je lepo potpisao sebe, potpisao svoje kolege profesore koji su članovi žalbenog veća, odbio žalbu, napisao da je sednica održana i slagao, i dobio krivičnu prijavu. To je krivična prijava za falsifikat, i to više falsifikata. To je kao kad bi sad, ne daj bože, Vladimir Marinković napisao da je sednica održana, potpisao poslanike i odgovarajuću meru potvrdio potpisima koji su falsifikati. On to neće učiniti. Ali Čedomiru Čupiću, toj moralnoj gromadi, osnivaču stranke Otpor, nije palo na pamet da je to zakonom kažnjivo.

Ali gle naše vrlo tužilaštvo, kako ovi „žuti reformatori pravosuđa“ imaju svoje pipke – tužilaštvo tom profesoru preinačava to krivično delo u blaže krivično delo. On se nagodi za 50.000 dinara, prizna krivicu i sa 50.000 dinara završi svoj slučaj.

E, takvih predavača i profesora mi imamo ne samo na fakultetu, to su perjanice ovih koji traže ostavku predsednika Republike. Ovakav čovek, ovakvi profesori pokušavaju da pokažu da su oni pravi profesori, da su oni budućnost, a da su profesori sa Pravnog fakulteta bitange, klošari i kako su ih sve nazivali. Znači, profesori koji protestuju, koji su protiv države, koji čine krivična dela su pravi, a ovi koji se drže svoje struke i nauke nisu. E, sa takvim profesorima moramo završiti, gospodine ministre. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić, po amandmanu.

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovana predsednice, samo da konstatujem, kako smo već i rekli, da je lik nastavnika jedan od glavnih faktora u školi i na fakultetima.

Prethodni govornik je okarakterisao jednog profesora univerziteta. Samo da dodam da je taj profesor na protestima rekao za predsednika Republike da „nema savesti i svesti“. Samo bih vas podsetio, gospodo narodni poslanici, a ovde u klupama sedite i vi koji pamtite, da je taj Čedomir Čupić, profesor, izabran za redovnog profesora bez uslova. Sećate se emisije koja je bila, čini mi

se, na jednoj od nacionalnih televizija itd., bile su kolege profesori... Iskoristio je politički trenutak i proglašen je za redovnog profesora. Iskoristio je 5. oktobar. Evo ga, i sada šeta, isti taj Čedomir Čupić. Bilo bi dobro zaviriti u njegove prihode, odakle su mu stizali prihodi u to vreme. Ne samo njemu, nego mnogim potpisnicima ovog apela. Otvoreno, javno, zna se gde je ko i kako radio.

Još jedanput ponavljam, nastavnik mora imati takav lik da bude primer učenicima i studentima. To mi iz pedagogije vrlo dobro znamo. Mora biti pedagoški i psihološki osposobljen za funkciju koju obavlja. Mora se boriti protiv kriminala i korupcije.

Pogledajmo jedan deo ovih profesora o kojima sam govorio unazad dva dana itd. Ja sam ukucao da vidim kakav je Čedomir Čupić u prestižnim međunarodnim časopisima. Znači šta mi pokazuje tamo – nula. Nula. A on uzima da kritikuje ovu vlast koja se bori da mi profesori pišemo ne samo u našim časopisima nego i u međunarodnim, da nauku na neki način stavimo na tržište Evrope i sveta. To je suština. Kada smo to pokušali, gospodine ministre, na čelu s vama, tu se otpor javio. Evo ih šetaju, jer nemaju to. Jer to su 5. oktobra dobili, a sada žele oni i njihova deca da to dobiju. To je suština stvari, a ne da na tržište stavljamo svoje znanje, svoje obrazovanje.

Tako možemo stavljati i ekonomiju, to nas vuče napred. To je modernizacija Srbije za koju se zalaže Vlada Republike Srbije, gospodo ministri, kao i mi narodni poslanici, većina u ovom visokom domu, najveći broj građana Republike Srbije. A, kako znate, motor modernizacije Srbije je predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić. Hvala.

PREDSEDNİK: Na član 5. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 5. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 6. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Hvala vam..

Na član 8. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 9. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Zahvaljujem.

Na član 9. amandman je podneo poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč?

Na član 10. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Zahvaljujem.

Na član 10. amandman je podneo poslanik Vladimir Orlić.

Vlada i Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo zakona.

Na član 11. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Na član 11. amandman je podneo poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, što se tiče mog amandmana, ne delim mišljenje predlagača bez obzira na sve razloge koje ste naveli. Smatramo da je to nepotrebno rasipanje vremena, pa predlažem da Ministarstvo pripremi podzakonska akta u roku od tri meseca, a ne, kako to stoji u Predlogu zakona, u roku od dve godine.

Što se tiče ovog Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, kao i u svim ranijim intervencijama u ovoj oblasti smatram to kao dobar pokušaj u traganju za jednom ozbiljnom, temeljnom i sveobuhvatnom reformom oblasti osnovnog obrazovanja, čija je funkcija da bazično opismeni učenika iz svih oblasti značajnih za život savremenog sveta, kao i da ga pripremi za dalje školovanje i usavršavanje.

Srpska radikalna stranka još jednom ukazuje na naše primedbe vezane za prenatrpanost učenika školskim programom, kao i nedovoljan broj časova fizičkog vaspitanja, kao i to da su u ovoj pomami i poplavi interneta, elektronske i brze komunikacije i informacije deca prestala sve više da čitaju, počela su da žive u nekom svom virtuelnom svetu gde su nasilje, alkohol, droga i kriminal dominantni na društvenim mrežama i medijima. Mi se zalažemo za kreativnu školu, u kojoj će deca da budu slobodnomisleća ljudska bića, gde će učenici da dobijaju petice za svoje ideje i misli, a ne za naše.

Gospodine ministre, malopre ste u replici mom kolegi Miloradu Mirčiću rekli da su Matematička gimnazija iz Beograda i Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Novog Sada različite. Apsolutno se slažem i smatram da se sa Matematičkom gimnazijom u Beogradu ne može meriti nijedna škola. Ne umanjujem ugled, značaj, uspeh i rezultate Gimnazije „Jovan Jovanović Zmaj“, ali kada ste nju već naveli i izdvojili, mogli biste u tom kontekstu navesti još neke škole, gimnazije iz Kragujevca, Niša, Kraljeva. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 12. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojednostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 3. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANjA I VASPITANjA (pretres u pojedinostima).

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Na član 2. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Hvala.

Na član 2. amandman je podnela poslanica Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Hvala.

Ovim amandmanom smo hteli da skrenemo pažnju upravo na ono o čemu smo pričali u nekih prethodnih sat vremena i u raspravi u kojoj ste, ministre, učestvovali sa narodnim poslanikom Miloradom Mirčićem, o tim prestižnim školama, zapravo o tome hoćemo da govorimo, i o tome šta sputava ostale škole da to budu.

Dakle, ne moraju u jednoj školi, i nemoguće je, svi biti baš mnogo talentovani učenici, svi da budu odlikaši, svi da budu spremni za neka takmičenja itd., ali problem je što u skoro svakoj školi, možda ne treba reći skoro, nego u svakoj školi ima upravo takvih učenika. Ali takvi učenici i nastavnici koji se bave takvim učenicima, pripremaju ih za takmičenja, osvajaju odlične rezultate, nemaju nikakvu stimulaciju. Naprotiv, često su šikanirani. Ostali nastavnici su ljubomorni na nastavnika koji ima jednog ili dva učenika koji je odličan, koji je talentovan, koji postigne rezultat na takmičenjima, čak i na međunarodnom nivou ili na svim nivoima do republičkog. A učenici koji su takvi najčešće se gledaju ispod oka, ne samo od strane druge dece.

Kada budemo govorili o narednom zakonu, ili je to već u ovome, moramo da vam skrenemo pažnju na ono što smo vam govorili kada smo govorili o ovom predlogu zakona 2018. godine. Uvođenje roditelja, maltene, u upravu škola jako je loše zato što takvi roditelji ne mogu da podnesu da postoji u školi neko dete koje je odlično, koje postiže rezultate na takmičenjima itd. Takav roditelj, nekad ja sam to onako karikirala ali u suštini je tako, koji ima para da kaže – ja ću okrečiti školu, ponaša se kao gazda škole, takav roditelj šikanira nastavnika, takav roditelj poziva i dobija na teren vaše inspektore, ministre, koji dolaze u inspekciju sa predubedenjem o određenom nastavniku i njegovom radu. Dakle, nema tu realnosti, verujte, ni trunke.

Pomenuli ste vi malopre da ste mogli smeniti i sto direktora odjedanput. Ne morate vi njih smenjivati tako anblok, i ne treba, ali direktori su stalno pod tenzijom, direktori ne žele da se zamere vama, ne žele da se zamere Ministarstvu, upravo zbog onog što smo mi rekli da je loše u zakonu – da vi birate direktora, i kada smo rekli da je nemoguće da vi možete znati sve direktore u svim školama. I sad se to zaista...

Evo, vi ste nedavno napisali jedan raspis, odnosno iz Ministarstva je otišao raspis svim školama da mogu da biraju udžbenike određenih izdavača, preporučeni je neki izdavač koji štampa knjige u Srbiji. I dobro je, to je posledica naše kritike da ste dozvolili da se naši udžbenici štampaju u Hrvatskoj, da ih tamo štampa neki koji je bio finansijer Franje Tuđmana i sada njegove stranke itd. Ali šta ste vi u tome uradili? Vi ste rekli – možete vi da birate od kog izdavača ćete kupovati knjige, ali ako se roditelji budu bunili, onda je to vaša odgovornost. I onda direktor, da bi bio siguran da ga ministar Šarčević neće dirati, kaže nastavnicima – pa, znate, ne možemo mi, vidite šta ovde piše. Pa piše da možemo da biramo. Da, ali ako se pobune roditelji, onda će to biti moja odgovornost, bolje da ostane ovako kako jeste. Verujte ovo nije priča, pričam ti priču, ovo je živa istina.

Morate nešto da uradite u tom smislu da direktori moraju biti malo opušteniji u odnosu na to da im pretila eventualna smena od strane Ministarstva. S druge strane, oni moraju biti mnogo odgovorniji. Znate, u tom grču i strahu, oni gledaju samo sebe, ne zanimaju ih ni nastavnici, ne zanimaju ih ni učenici, ne zanimaju ih ni problemi. Zato se svašta dešava u školama, od droge, vršnjačkog nasilja i šta sve ne. Direktori zatvoreni u svoj kabinet i samo – nemoj mene, molim te, ne znam ja, doći će inspekcija, pišaće nam iz Ministarstva. Ne može na taj način. Ovo nije sad primedba toliko direktno vama koliko tom odnosu. Znate, najavi se inspektor da će doći tad i tad, a nastavnik kaže – molim vas, da li može neki drugi dan, taj dan mi je slava. Ne može, kaže, ja sam te planirala za tada. I dođe i u odsustvu nastavnika snimi kako taj nastavnik drži čas. Da li je to moguće? Zapravo, to jeste moguće jer se to dešava, ali zašto je to moguće, to je pravo pitanje.

Puno toga vi morate da uradite. Bolje bi bilo da vi dođete da razgovarate sa nastavnicima nego što im šalžete one „ćao drugare“. Trebalo je da budete na ovom zimskom seminaru u Beogradu; kada su najavili da nećete doći, nastavnici su aplaudirali, bilo im je drago što nećete doći. A to je mnogo loše, da vas tako doživljavaju. I verujte, ministre Šarčeviću, male plate jesu veliki problem prosvetnim radnicima, ali mnogo više ih boli, one ozbiljne prosvetne radnike mnogo više boli, mnogo im smeta to što ne mogu da budu nastavnici, što ne mogu da budu prosvetni radnici onako kako su naučili, onako kako po njihovom mišljenju treba da budu, nego su stalno u nekim stegama, u nekom strahu od nekog inspektora, od nekog direktora, od nekog iz Ministarstva.

To jednostavno nije dobro i to se odražava, što je suština cele naše današnje rasprave, na učenike, to se odražava na neke buduće studente, na neke buduće stručnjake, na neke buduće državnike, na neke buduće funkcionere, radnike, automehaničare, lekare, šta god. Ako im nije dobra osnova, ako je nemaju u osnovnoj školi, teško da će je nadoknaditi. Pričali smo i o Šuvaru, pričali smo i o ovome što vi pokušavate kroz dualno obrazovanje da nametnete itd. Sve će to dovesti do toga da ćemo svaki dan imati sve više onoga što imamo danas, a to su funkcionalno nepismeni i formalno obrazovani ljudi. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 3. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman je podneo poslanik Marijan Rističević.

Na član 4. amandman je podneo poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 4. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Kada stupi na snagu ovaj zakon, niko od učenika to neće ni primetiti, jer suština onoga što se na njih odnosi već je sadržana u zakonima o osnovnoj i srednjoj školi, kao i odgovarajućim pravilnicima o ocenjivanju, vladanju, završnom ispitu, maturalnom ispitu, prekvalifikaciji i dokvalifikaciji itd.

Mi smo nedavno u ovoj skupštini doneli Zakon o dualnom obrazovanju, koji je apsolutno neprimenjiv na naše uslove. Mi iz SRS tada smo govorili i kritikovali da to ne može zaživeti kod nas, ali vi se uporno oglašujete o naše sugestije i inicijative. Kakvi kadrovi su danas potrebni na našem tržištu? Tržište danas traži nešto malo varilaca i sličnih metalskih zanimanja, ali oni ne ostaju nažalost kod nas, već odlaze u zemlje zapadne Evrope, recimo u okruženje, u Sloveniju. Isti je slučaj i sa vozačima. Traže se i konobari, ali naravno i oni su za tržište crnogorskog primorja.

Ekonomski uspešne zemlje nisu prihvatile model obrazovanja kakav se nameće danas nama, kao što je recimo primer Finske ili azijskih zemalja, kakva je Kina. Obrazovanje nije ništa što kratkoročno daje rezultat, već je to strateška stvar. Za obrazovanje se izdvaja oko 3,5% BDP-a, dok je evropski standard 6%. Država treba da napravi ozbiljnu strategiju obrazovanja, a ne ovako – od danas do sutra. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 4. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolegkinice Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, prvi zakon o osnovama sistema obrazovanja u Srbiji, kada je donet pod dosovskom vlašću 2009. godine, otvorio je neka pitanja kao što su decentralizacija u sistemu školstva, autonomija obrazovanih ustanova itd. Onda se u praksi pokazalo da to nije bilo dobro i da svi ti eksperimenti i svi uslovi koji dolaze iz EU urušavaju naš obrazovni školski sistem i da mi treba da se vratimo tradicionalnim vrednostima.

Imamo primer Rusije: sistem obrazovanja, možda će to znati profesor Atlagić ili neki prisutni u sali sa akademskim zvanjem i obrazovanjem, postavljen je u 18. veku. I onda sada imate situaciju... Da ne govorim o starim civilizacijama kao što su Kina i druge zemlje, gde se to ne menja od prilike do prilike. I sada nam kažu – doći će te i te fabrike u Srbiju, dobiće subvencije za radna mesta 10.000 ili 11.000 evra i sada nam trebaju samo prodavci za „Lidl“ i mi ćemo ljude da obučavamo, koliko ono, Vjerice, dve godine za sve poslove koji se tamo rade.

Ne, to je pogrešno postavljena stvar. Mi moramo da imamo takve osnove sistema obrazovanja da pre svega društvo ima kolektivnu ulogu u obrazovanju čoveka. Šta to sada znači, čovek koji apsolutno nije osposobljen ni za kakav rad, završio je neku osnovnu školu, treba da se rukovodi time šta je potrebno u ovom trenutku? Pa neće on valjda tako da vaspitava i svoje dete, već da se opredeli za nešto što je trajna vrednost, i treba da bude u Srbiji.

Juče su, uz nas srpske radikale, slavu Sveta Tri Jerarha proslavile i zanatlije, jer je esnafska slava. Pogledajte malo, gospodine ministre, koliko je mogućnosti – a to treba da bude osnov našeg obrazovanja, evo, tu je prisutan i ministar kulture i saradnici – starih zanata u Srbiji, koji mogu da se reafirmišu i da imaju svoju ulogu na tržištu rada u Srbiji, je li tako. Mi imamo čitave krajeve Srbije gde to može na moderniji način da se radi, ali ljudi mogu da žive od tog rada i od tog posla, naročito zbog toga što u ekspanziji i u razvoju turizma takvi proizvodi sve više pažnje zavređuju. Zašto bi u nekim drugim zemljama proizvodili suvenire gde će da piše – Srbija, Beograd, Kragujevac i drugi gradovi, Tara, Stara planina, a da se to ne radi u Srbiji? To je samo jedan primer.

Da ne govorim o situaciji u kojoj sami predmeti u pojedinim školama nisu adekvatni budućem radu tih učenika kada završe te stručne škole. Dakle, sve su to problemi s kojima ovo društvo treba da se suoči.

Poslednji je trenutak da bismo radili više bilo kakve eksperimente, već da se usredsredimo na budućnost, a budućnost mora da se definiše kroz program sveukupnog privrednog razvoja. Znaite šta, ni poljoprivreda, a najveći broj stanovnika u Srbiji je opismenjen na selu jer to je najveći broj ljudi koji živi u seoskim sredinama, nije više ista. Pa mi smo te ljude, dakle, sa završetkom osnovne škole ili neke srednje škole... Pominjao je kolega Mirčić i ono nesrećno

vreme „šugarice“ i usmerenog obrazovanja kada su ljudi izlazili iz škole s nekim nepotpunim zanimanjem ili zanimanjem koje nisu mogli da primene u praksi.

Dakle, da uradimo ponovo jednu ozbiljnu analizu, odnosno to vi treba da uradite kao Vlada, i da se usredsredimo na budućnost i na to šta ćemo da pružimo deci na selu, šta u nerazvijenim područjima i šta s onima koji su završili te neke škole. A šta s onima koji su u vakuumu, koji su bili odlične zanatlije u fabrikama koje su dosovci uništili, pozatvarali fabrike, evo, u Kraljevu 14 fabrika, u Kragujevcu preko 10. Ti ljudi nisu za penziju, bili su na nekom plaćenom periodu na Nacionalnoj službi za zapošljavanje; jesu kvalifikovani a sada ne mogu da rade. Da ne bi njihova deca doživela tu istu sudbinu, sistem obrazovanja u Srbiji mora pravilno da se postavi.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine, gospodo ministri sa saradnicima, ja ću da se naslonim na diskusije prethodnika. Kada sam govorio o pedagogizaciji društva, dozvolite da kažem da bi prilikom promene nastavnih planova i programa, odnosno čak i cilja vaspitanja i obrazovanja trebalo da vodimo računa o dva elementa: prvi je pedagogizacija, kako sam rekao, odnosno pedagogiju mira uvesti kao princip i, drugo, patriotizam. Ja ću objasniti šta to znači.

Poštovani narodni poslanici trebalo bi napisati veliku knjigu o tome šta su pedagozi proteklih civilizacija i brojni istraživači konstatovali i zaključili o značenju znanja, obrazovanja i kulture za razvoj društva, za razvoj čoveka, pa bismo došli do zaključka da je nužna pedagogizacija društva, za koju se zalaže i naše ministarstvo poslednjih godina, odnosno pedagogija mira, posebno na ovim našim prostorima Balkana pošto su bili ratovi i posledice ratova se osećaju na svakom koraku. Pedagogija mira nije nova naučna disciplina, već ideja i akcija da se intenzivira vaspitna funkcija pedagoških faktora, odnosno činilaca, a pre svega pedagoških radnika i pedagoških institucija u pravcu reafirmacije cilja i zadatka vaspitanja, ja ću na tome stalno da insistiram, koji će eksplicitno doprineti formiranju mlade generacije kojoj je sloboda drugog imperativ i uslov za vlastitu sreću. To je nama potrebno, gospodo narodni poslanici, na Balkanu, da ne kažem i u čitavom svetu.

Istorija školstva i pedagoških ideja u nas a i u svetu bogata je nastojanjima i ostvarenjima na planu vaspitanja borbe za mir, nacionalnu i svaku drugu toleranciju. Na tim dostignućima, i zbog savremenih izliva agresije i bezumlja na našim prostorima, treba da tražimo, a to tražimo mi, gospodo, naše ministarstvo, a posebno predsednik Republike, da izađemo iz ovog „tunela“ pomračenja uma, frustriranih spasilaca demokratije itd.

Pedagogija mira temelji se na uslovima naših pedagoških mislilaca. Neću zbog vremena da spominjem, samo dozvolite da kažem da je veliki i

nenadmašni reformator i učitelj čovečanstva Jan Amos Komenski, prosvetni radnici znaju ko je Jan Amos Komenski, pisao: „Rat treba odbaciti kao nešto zversko, jer ljudima pristaje samo ono što je ljudsko“. Decu našu, na Balkanu, treba da vaspitavamo za mir, za saradnju i uzajamnu pomoć, od prvog krika dečjeg do puberteta. Tako vođen učenik biće mirotvorac i miroljubac. Francuski učitelji su 1924. godine istakli: „Ako hoćete trajni i siguran mir, među narodima treba ostvarivati razoružanje mržnje koja razdvaja pojedine narode i među njima unosi zlu krv kao bacil svih sukoba i ratova“.

Apelujem da mi kao vaspitni princip prihvatimo i, u saradnji sa drugim zemljama Evrope a posebno ovde u okruženju, forsiramo pedagogiju mira, za koju se naš predsednik Aleksandar Vučić nesebično bori. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 5. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 5. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Izvolite.

SRETO PERIĆ: Član 5. govori o tome da ministar prosvete ima mogućnost da određenoj ustanovi dodeli status resursnog centra.

Mi tu imamo samo jedan principijelan razlog da to bude Ministarstvo umesto ministra, inače ovu mogućnost ne osporavamo uopšte. Tu se radi o podršci osobama ometenim u razvoju i osobama koje imaju invaliditet, pa da se njima, njihovim porodicama i naravno prosvetnim radnicima koji izvode nastavu s njima omogući i olakša ta situacija. Mi smo predložili da se pored ovih asistivnih tehnologija još dodaju i pomagala. U Vladi kažu da je to u nadležnosti nekih drugih, da nije u nadležnosti Ministarstva prosvete, nije to toliko sada ni bitno.

Ali, gospodine ministre, mnogo više pažnje bi trebalo posvetiti onim sredinama u kojima nastavu izvode nestručne osobe. To su uglavnom manje lokalne samouprave. To se odnosi na nekoliko predmeta, kao što su matematika, hemija, fizika i slično, pa se onda dešava da upravo oni koji su se obrazovali po ubrzanom sistemu ili ubrzanom procesu, a to znači oni koji su kupili diplome, izvode tu nastavu. I postavlja se pitanje kvaliteta učenika koji će da završe tu školu pred takvim nastavnicima ili profesorima.

Ne znam koliko ste stigli od velike zauzetosti... Ovo zaista govorim iskreno i ozbiljno, jer sećam se kada je u ovo ministarstvo došao Žarko Obradović za ministra, onda je 94–96% sredstava koja je Ministarstvo dobijalo bilo izdvojeno za plate zaposlenih u Ministarstvu. U takvoj situaciji je objektivno bilo veoma teško unaprediti nastavu i sistem obrazovanja. Pretpostavljam da je sada situacija u sistemu obrazovanja, odnosno u Ministarstvu povoljnija, ali koliko ste vi stigli neke diplome da proverite?

Kolege iz SNS-a govore o diplomama, odnosno o stručnim radovima nekih profesora koji sada šetaju, ja to ne osporavam, tu su oni u pravu, ali je trebalo već jednom konačno proveriti diplomu bivšeg predsednika države i da vi pred narodne poslanike ovde izađete i kažete – da, to više nije sporno, ili je sporno. Jer to je loša poruka građanima Srbije i deci; treba uvek imati u vidu da će u svakom društvu, pa i u našem, koliko god se neko trudio da ga učini kvalitetnijim i boljim, postojati osobe koje će do cilja hteti ići prečicom. I ako stigne poruka od najodgovornije osobe, predsednika države, u određenom momentu, da je on spreman da kupi diplomu ili da je dobije na poklon, onda je to veoma loša poruka i za one koji treba redovno da se školuju i obrazuju u našem sistemu. Zatim ...

(Predsednik: Potrošili ste vreme grupe, zahvaljujem.)

Je li moguće?

PREDSEDNIK: Moguće je, aktivni ste.

Reč ima ministar Šarčević, da odgovori.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Ja ću se usredsrediti na ovu temu inicijalnog obrazovanja nastavnika koji rade u sistemu obrazovanja Srbije.

Kada je u pitanju bila čija diploma, vi znate da provera ide od podnosioca zahteva i utvrđivanja verodostojnosti, tako da naše inspekcije nikada od toga nisu bežale, kod nas nema takvih zahteva.

Kada je u pitanju inicijalno obrazovanje nastavnika, ja sam pre godinu dana pokrenuo to pitanje i saznali smo istinu, a to je isto priča stara već više od dvadeset godina, da matematičari, fizičari, profesori engleskog, nemačkog jezika lakše dobijaju posao u privredi i nisu motivisani da rade u obrazovanju. Naravno da su tu alternativni kadrovi, kako zakon nalaže, da se šest meseci može neko javiti, ko delimično ispunjava uslove. Najgore nam je stanje sa matematikom, čak nije ni blizina Beograda toliko bitna, ja to srećem i u Kovačici, što je vazdušnom linijom 30-40 km.

Preduzeli smo jako bitne mere, a to je da sa fakultetima koji školuju nastavni kadar porazgovaramo sad o novom procesu akreditacije 2019. godine, da se ide na formiranje dvogrupa za one struke koje su jako bitne za prosvetu; usitnjen fond časova to dozvoljava, to su bila rešenja odranije. Tako da smo preduzeli bitne mere da se tom temom pozabavimo.

Nedavno nam je prišao i UNICEF kao partner da ovu temu zaista pokrenemo. Mislim da će se stvari bitno menjati i uvođenjem platnih razreda, jer neko ko je deficitaran, taj može... I informatika nam je takođe tu na ivici potreba, jer dugo o ovome nije ni razgovarano. Znači, mi smo sami otvorili ovu temu, saznali kako stvari stoje. Nedavno smo na Niškom univerzitetu, na Filozofskom fakultetu otvorili Katedru za germanistiku, tako da je jug Srbije na neki način sada dobio priliku da se o tome radi.

Sami nastavni planovi i programi na matematičkim fakultetima u Novom Sadu i Beogradu su toliko slični kada je IT u pitanju da sa vrlo malo razlike oni mogu da pređu da rade u kompanijama. Jednostavno, fale nam novi planovi i programi i niz mera koje smo sada ustanovili. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Pošto kolege iz Srpske radikalne stranke stalno imaju potrebu da nam spočitavaju diplomu Tomislava Nikolića, ja dosad nisam hteo tim pitanjem mnogo da se bavim, ali pošto vidim da je to jedna od omiljenih tema na današnjoj sednici, prosto, zbog javnosti, ja imam u rukama fotokopiju diplome Tomislava Nikolića, bivšeg predsednika Republike Srbije. Iz te diplome se vidi da je on završio Fakultet za menadžment u Novom Sadu, u okviru Privredne akademije Novi Sad. U diplomi piše ovako: Nikolić (Radomir) Tomislav, rođen 15. februara 1952. godine u Kragujevcu, Srbija, upisao se školske 2003/2004. godine, a dana 19. januara 2007. godine završio studije na Fakultetu za menadžment, na smeru Operativni menadžment, sa opštim uspehom 8,37 u toku studija i ocenom 10 na diplomskom ispitu, te je stekao stručni naziv – diplomirani menadžer.

Pošto nas stalno pitate šta je sa diplomom Tomislava Nikolića, evo, sad ja mogu da pitam vas, imali ste vremena pošto je čovek završio fakultet 19. januara 2007. godine – što ga niste pitali kako je završio taj fakultet, kako je polagao ispite, ko ga je ispitivao, iz kojih udžbenika je učio, nego je to pitanje postalo sporno onog momenta kada je Tomislav Nikolić napustio SRS. Zašto ste ga kandidovali za predsednika Republike ako mu je diploma falsifikovana? To je pitanje na koje vi sami sebi treba da date odgovor, odnosno sami sebe da zapitate.

Što se mene tiče, svaka diploma u Srbiji je validna dok se ne ospori i dok se ne dokaže njena neautentičnost na zakonom propisan način. Zato mislim da nije u redu da se u medijima licitira time da li je nečiji doktorat ili nečija diploma validna ili nije, te formirana je ova komisija, te nije formirana komisija. Onda oni koji kažu... Ja sam pre neki dan u jednoj emisiji imao prilike da pitam gospođu Sandu Rašković Ivić, pošto je spominjala nekakvu komisiju za doktorat Siniše Malog – dobro, ko je član te komisije? Pa ne znam. Dobro, kažite mi makar jedno ime. Pa ne znam. Ne znam nijedno ime ali znam da je formirana komisija.

Mislim da to ne doprinosi rejtingu našeg visokog obrazovanja i da bi trebalo da budemo vrlo pažljivi kada o ovoj temi govorimo. Mislim da svi zajedno, i mi koji smo završili fakultete, i državne i privatne, i u neko prošlo vreme i u neko novije vreme, moramo da vodimo računa o tome šta govorimo i da posebno vodimo računa o tome da našim izjavama, ma koliko da su one

politički obojene, pa ponekad možda čak i politički ostrašćene, ne dovedemo u pitanje kredibilitet našeg celokupnog visokog obrazovanja.

Ima na našim fakultetima, na našim visokim školama mnogo dobrih profesora, dobrih i vrednih studenata, dobrih i vrednih asistenata. Ima i onih koji to nisu, ali mislim da ovih iz ove prve kategorije ima više. Bez obzira na sve udare na naše visoko obrazovanje koji su dolazili od 2000. godine, mislim da još uvek imamo generalno dobre fakultete i generalno dobre visoke škole, koji školuju dobre kadrove. Danas su naši lekari, inženjeri i ljudi koji su završili neke druge fakultete izuzetno cenjeni u svetu. Zbog toga mislim da kada govorimo o tome ko je i na koji način stekao diplomu moramo da vodimo računa o kredibilitetu našeg visokog obrazovanja i kredibilitetu koji rade u sistemu visokog obrazovanja.

(Vjerica Radeta: Replika.)

PREDSEDNIK: Ne može po istom osnovu sada dvoje, vi kao šef poslaničke grupe... A Sreto Perić, vama je odgovarao.

Reč ima Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Nikada mi srpski radikali nismo osporili da u Srbiji ima dobrih škola, dobrih fakulteta, kvalitetnih nastavnika, kvalitetnih profesora itd., ali upravo da bi toga bilo što više i da bi svi bili takvi, mi skrećemo pažnju na ono što nije tako. Činjenica jeste da pored svega toga u Srbiji ima sve više diploma koje su sumnjive, da li kupljene, da li dobijene na ovaj ili onaj način. Znate, to je javna tajna, to je nešto o čemu se potpuno otvoreno govori.

Mi ne napadamo nikoga zato što nam politički ne odgovara. Da li smo nekada doveli u pitanje diplomu Maje Gojković, Aleksandra Vučića, vašu, gospodine Martinoviću? Nismo, zato što znamo da ste normalno završavali fakultete, završili, dobili diplome. Kao što znamo da Toma Nikolić nije, a znate i vi.

(Aleksandar Martinović: Kada ste to saznali?)

Evo, reći ću vam kada smo saznali. Saznali smo, gospodine Martinoviću, kada on više nije bio u Srpskoj radikalnoj stranci. To što ste vi... Samo vi vrtite glavom, evo, ja ću da vam kažem. I vi ste bili u Srpskoj radikalnoj stranci u to vreme, gospodine Martinoviću, jeste li vi znali tada da je Toma Nikolić diplomirao nešto? Niste. Kažete, zašto smo ga kandidovali za predsednika...

(Predsednik: Nema ličnog obraćanja, molim vas.)

Kaže Martinović, što smo Tomu Nikolića kandidovali za predsednika. Pogledajte dokumentaciju, kandidovan je kao građevinski tehničar. Tako se prijavio, tako se potpisao i za nas je i za sve građane bio građevinski tehničar. Pitanje za njega je zašto je on tada od nas krio da ima diplomu. Pa, naravno, zato što bismo ga mi kao ozbiljni ljudi pitali – odakle ti to, crni Tomo? Pa bismo

videli kad je polagao, pa bismo onda dokazali ono što dokazujemo pred sudom. Vi znate da smo krivičnu prijavu podneli, da je dve ocene dobio istog dana kada je bio u Strazburu, Nataša i ja bile s njim. Hvala.

PRESESDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Po amandmanu ako mogu.

Svi smo mi, gospođo Vjerice Radeta, u to vreme, 2003, 2004. i 2007. godine, bili u istoj stranci.

(Vjerica Radeta: Da, ja zato i govorim.)

Znam ja vrlo dobro, kao što znate i svi vi poslanici Srpske radikalne stranke, ne da niste smeli da pitate Tomislava Nikolića da li je završio fakultet i na koji način, nego ako vas je sreo na hodniku i rekao vam „dobar dan“, vi ste bili najsrećnija osoba na svetu.

(Vjerica Radeta: Auuu, Martinoviću!)

Da, dobro, ja sad lažem.

(Vjerica Radeta: Lažeš.)

Tomislav Nikolić je za vas u to vreme bio najbolji političar u Srbiji, čovek iz naroda, neko ko zamenjuje predsednika stranke koji je u Hagu, o njemu ste govorili hvalospeve. I pomalo mi naivno zvuči ovo što vi sad pokušavate da dokažete. Eto, kao, sad niko u Srpskoj radikalnoj stranci, zamislite, nije znao da je Tomislav Nikolić upisao fakultet 2003. godine, a da ga je završio 19. januara 2007. godine. Hajte, molim vas. Znači, to su priče u koje ni mala deca ne mogu da poveruju.

Pogotovo da to kažete vi, moje kolege iz Srpske radikalne stranke, koji ste uvek dobro obavesteni, koji imate „laufere“ na svakom mestu, koji ste... Zajedno smo, u stvari, otkrivali mnogobrojne afere dosovskog režima posle 2000. godine, borili smo se za pravdu, za istinu, za neku bolju i srećniju Srbiju, bili smo saborci. U jednom trenutku smo se razišli, ali ste vi postavili pitanje diplome Tomislava Nikolića tek onda kada je napustio SRS. To da niste znali da je upisao fakultet i da ga je završio, u to zaista malo ko u Srbiji može da poveruje.

(Vjerica Radeta: Reci jesi li ti znao.)

Ali ja sad ne želim...

(Vjerica Radeta: Jesi li ti znao?)

Znao sam isto kao i vi što ste znali.

(Vjerica Radeta: Ja nisam znala.)

Znao sam isto kao i vi što ste znali.

(Predsednik: Poslanici, evo, sad će pauza, još sat i po, pa ćemo razgovarati.)

Znao sam isto kao i vi što ste znali, ali nije to sad bitno. Hoću da vam kažem, Tomislav Nikolić je diplomu stekao kao zamenik predsednika Srpske radikalne stranke, a ne kao predsednik Srpske napredne stranke. Imali ste vi i te kako dovoljno vremena od januara 2007. pa do septembra 2008. godine, kada je napustio SRS, nemoguće da za tako dugačak vremenski period niste saznali da je čovek završio fakultet, pa ste lepo mogli da ga pitate – kako si završio, kod koga si završio, kako si polagao ispite itd.

Znali ste vi vrlo dobro da je on završio fakultet, ali niste imali hrabrosti to da ga pitate, o tome se radi. Vi hrabrost da nekome nešto spočitavate stičete onoga momenta kada napusti SRS, a kad je s vama ne pada vam na pamet da mu bilo šta kažete, pogotovo ako je na hijerarhijskoj lestvici iznad vas.

PRESEDNİK: Svakako interesantna rasprava, ali ne mogu da podvedem pod amandman o asistivnoj tehnologiji i dodavanju reči „pomagala“.

(Vjerica Radeta: Replika, moram da odgovorim.)

Ne mora se ništa u životu, samo jedna stvar, a to je da se umre, a od toga smo daleko.

(Vjerica Radeta: Po amandmanu.)

Dozvolite mi da vodim sednicu.

(Vjerica Radeta: Dozvoljavam, ali nema smisla da se ovako završi.)

Molim vas.

Na član 6. amandman je podnela poslanica Ružica Nikolić.

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem.

Amandman koji smo podneli na član 6. odnosi se na praćenje i ocenjivanje učenika. Mi smo predložili da se pored formativnog i sumativnog ocenjivanja doda reč „dijagnostičko“, jer osnovna ideja je bila da su ocenjivanje, nastava i učenje integrisani procesi, koji jedino u interakciji mogu dovesti do predviđenih efekata. Samim tim, postoji nekoliko funkcija ocenjivanja, kao što sam navela, a to su formativna i sumativna. Formativna, koja se koristi kao pokazatelj napredovanja učenika u toku obrazovanja, kada je nastavnik usredsređen na to kako učenik uči, prikuplja informacije o postignućima i na osnovu njih modifikuje nastavu i aktivnosti u koje je učenik uključen. Kod sumativne faze, ona se odnosi na merenje u krajnjoj fazi, da bi se utvrdilo da li učenici postižu željeni cilj.

Mi smo predložili i dijagnostičku funkciju, koja se odnosi na ono ocenjivanje koje se obično sprovodi na početku procesa učenja. Ovakva vrsta inicijalnog testiranja treba da služi da se ustanove veštine, sposobnosti, interesovanja, iskustva i nivoi postignuća ili poteškoće pojedinačnog učenika ili čitavog odeljenja i na osnovu toga je moguće efikasno planirati i organizovati proces učenja i individualizovati pristup učenju. Ovo smo predložili jer je sve veći broj dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom uključen u redovne škole

i zbog toga smatramo da dijagnostička funkcija ocenjivanja treba da se primenjuje.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta, po amandmanu, naravno.

VJERICA RADETA: Svakako, ovaj amandman treba da se prihvati.

U okviru ovog amandmana i rasprave o Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja moram da podsetim kolegu koji je malopre govorio da smo mi upravo u skladu i s ovim zakonom pitali nekada Tomislava Nikolića što nije završio fakultet, a on je rekao da nije zato što je bio siromašan. Pa smo ga onda posle pitali, kada je upisao Pravni fakultet vanredno, što ne završava, kaže – neću, ne valja sistem. Tek kada je otišao iz Srpske radikalne stranke, kada smo ga isterali, onda se pojavila njegova diploma, za koju on nije znao tačno koji je smer, kako se zove, direktno u jednoj televizijskoj emisiji.

Kaže gospodin Martinović da nismo smeli da pitamo Nikolića za diplomu i ništa nismo smeli da ga pitamo, pa kaže – on je diplomu stekao dok je bio u radikalima. Ma svašta je on stekao dok je bio u radikalima, ali mi nismo znali, tek kasnije smo saznali, ali nadamo se da će se o tome ozbiljno jednom raspravljati. Jedino mi nije jasno što je sad naprasno Martinoviću palo na pamet da brani Tominu diplomu, nikada dosad to nije radio. Vrlo indikativno, građani će razumeti. Hvala.

PREDSEDNIK: Želite repliku ili po amandmanu?

Po amandmanu, izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Nisam ja, gospođo Radeta, ničiji advokat.

(Vjerica Radeta: Nisam ja ni rekla da si advokat.)

Znači, ne branim ja nikoga. Advokati brane na sudu klijente. Tomislav Nikolić nije moj klijent, niti je ovo sud, niti sam ja advokat. Ja samo kažem, da bi građani Srbije znali, da je Tomislav Nikolić fakultet upisao i da ga je završio kao zamenik predsednika Srpske radikalne stranke i kao predsednik Poslaničke grupe SRS, tačka.

Dalje, vi Tomislava Nikolića niste isterali iz Srpske radikalne stranke, nego je on čovek podneo ostavku.

(Vjerica Radeta: Nije tačno.)

Tačno je. Gospođo Radeta, to možete da kažete nekome ko nije bio očevidac svega toga. Znam da vam je izdiktirano saopštenje da se SRS zahvaljuje Tomislavu Nikoliću na svemu onome što je uradio za SRS. Tako je bilo.

(Predsednik: Molim poslanike da se ne obraćaju jedni drugima. Moraću da prekinem. Nemojte jedni drugima da se obraćate.)

Ja samo kažem kako je bilo.

Vi imate neku potrebu da kada vas čovek napusti onda o njemu pričate sve najgore. Dok je s vama, onda je najbolji, najpametniji itd. Pa ja sam postao majmun kada sam napustio SRS, je li tako? Jeste li štampali knjige sa mojim likom, je li tako?

(Vjerica Radeta: Pa ne, nismo smeli da ti damo.)

Znači, ja sam postao majmun onog trenutka kada sam napustio SRS. Kada sam bio zajedno sa vama, hteli ste da me kandidujete za predsednika Republike. Da li je tako? Bio sam zamenik predsednika Poslaničke grupe SRS, je li tako? Tada vam nisam bio majmun. Je li tako? Kada sam skupljao ljude da svedoče u korist Vojislava Šešelja, nisam bio majmun. Sve to sam postao, odnosno majmun sam postao tek onda kada više nisam hteo da budem s vama i kada sam rekao – neću da me vode oni koji su, neću da kažem gori, ali imaju manje političkih kvaliteta od mene. I vreme je pokazalo da sam bio u pravu. Ništa drugo. Ne želim da vas vređam, nisam ničiji advokat, nikoga ne napadam.

(Vjerica Radeta: Ti si sam za sebe rekao da si majmun.)

Vi ste rekli za mene i štampali ste knjigu da sam majmun, i super. Pa jesam, majmun sam.

(Predsednik: Molim vas, prekinuću ovo. Ovo više nema smisla, oboje govorite u isto vreme.)

Ja sam majmun postao onoga trenutka kada sam napustio SRS, onda sam postao majmun. A kada sam bio u SRS, nisam bio majmun.

(Predsednik: Hvala.)

Znači, kad sam bio kod vas, nisam bio majmun. Znači, ovde ljudi postaju majmuni kada napuste stranku.

PREDSEDNIK: Hvala, poslanici. Hvala.

Molim sve poslanike da se vratimo na temu inače moram da napravim pauzu pre vremena.

(Vjerica Radeta: Ja želim da repliciram, nema potrebe za pauzom.)

Nema potrebe za pauzom? Ima potrebe za pauzom.

Daću vam da replicirate.

Ne zalazim u to kakav će ko imati ton, ali dajte da raspravljamo o Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Ne znam kako da podvedem ove rasprave pod taj zakon važan za građane Srbije.

Molim vas.

Daću vam repliku.

Molim stvarno da ne pričamo o istoriji višepartijskog sistema Srbije, molim vas.

VJERICA RADETA: Mislim da nije problem ni da se priča o istoriji, ali je bitno da se govori ono što je istina. Dakle, nikada mi srpski radikali nismo nekoga napadali, niti nešto govorili o nekome kada više nije bio u SRS zato što

nam je, eto, palo na pamet, nego zato što smo dolazili do određenih informacija koje je taj neko uspešno krio dok je bio u SRS.

Evo, gospođa Maja Gojković je bila u SRS, da li je nekad neko čuo da smo nešto loše za nju rekli? Naravno da ne. Nema razloga. A za onoga za koga ima razloga... Znae, vi nama niste odgovorili na pitanje da li ste vi znali, odnosno da li je gospodin Martinović znao da je Toma Nikolić imao diplomu kada je bio u radikalima. Pa nije znao, zato što nije znao niko. Zato što nije znao niko i on je čekao momenat da je pokaže kada dođu neka njegova vremena, koja je jedva dočekao, sećate se kada je u pet sati proglašen za predsednika. Mnogo toga mi znamo, a znate i vi.

Jedino mi nije jasno zašto je sad naprasno, u ovom periodu kada se mnogo šta dešava u ovoj državi i ovom društvu, zašto je sad baš palo Martinoviću na pamet da brani Tomislava Nikolića i njegovu diplomu, a često smo mi o tome govorili i govorićemo uvek. Ponavljam, ono što je sporno, građani Srbije treba o tome da se informišu. I šta vas briga, ako Toma napravi tu novu stranku, bolje da znaju da je falsifikovao diplomu. A nećete ga kupiti time što ga na taj način branite. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 7. amandman je podneo poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podneo poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč po tom amandmanu? (Ne.)

O, joj, javio se Mirčić posle...

Dobro, izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Suština čitave ove rasprave je u nameri Srpske radikalne stranke da po ko zna koji put i ministra i Vladu upozori da ne treba naprečac donositi zakone, a pogotovu izmene i dopune zakona. I bez obzira na to kako ko tumačio, i dalje postoji ta namera SRS da korigujemo ono što su, kako bi rekli, evropske tekovine. Te evropske tekovine su koštale mnogo Srbiju. Od kada smo počeli da gazimo tom stazom koja nas vodi na put ka Evropi, vidimo kakve su posledice, pogotovu kada je u pitanju oblast obrazovanja.

U obrazovanju smo došli, gospodo, na taj nivo da uvođenjem prijemnih ispita i sada završnih ispita koje polažu učenici osnovnih i srednjih škola mi u stvari ne pravimo nikakvu selekciju, mi pravimo upravo ono što je negativno. Treba razmisliti o tome da se vrati ono što je nekada bilo u primeni, a to je da na osnovu uspeha u osmogodišnjem školovanju i vrednovanjem tog uspeha učenik može da upisuje srednju školu. Da li će učenik dobro da proceni ili eventualno neko umesto njega da je dobro odabrao srednju školu, to će pokazati njegovo dalje školovanje.

Što se tiče studenata, odnosno onih koji upisuju fakultet, treba ukinuti prijemni ispit. Mi imamo ovde apsurdnu situaciju da na prijemnim ispitima,

kada se polažu za srednju školu, odnosno ovim završnim, imate takve drastične primere gde učenik sa srednjim ocenama briljantno uradi taj završni ispit zato što je preko nekih ličnih ili drugih veza dobio taj test.

PRESEDNIK: Hvala. Vaša grupa je potrošila vreme.

Na član 7. amandman je podneo poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podnela poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podneo poslanik Tomislav Ljubenović.

Izvolite.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Ovim amandmanom koji je Poslanička grupa SRS podnela na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja predloženo je da se u članu 7, postojećem članu 73. stav 8. tekst „prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća“ zamenjuje tekstem „polaže popravni ispit“.

Član 73. osnovnog zakona odnosi se na ocenjivanje i napredovanje učenika, a stav 8. konkretno definiše da se „učenik drugog i trećeg razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća“.

Mi iz Srpske radikalne stranke mišljenja smo da bi usvajanjem predloženog amandmana došlo do smanjenja protekcionizma u prvim godinama socijalizacije dece, tj. u prvim godinama školovanja.

Predstavnici vlasti u Srbiji moraju da budu svesni toga da se generalni nedostatak dece, a samim tim i nedostatak školske dece, ne može nadoknaditi protekcionizmom, jer je to loša vaspitna uloga školstva. Nedostatak dece se nadoknađuje boljim uslovima života roditelja koji treba tu decu da rađaju i čuvaju, boljim uslovima za zapošljavanje mladih ljudi kako bi ostali u Srbiji, a ne da svakodnevno odlaze iz svoje zemlje. Odlaze da se ne vrate i da tamo formiraju porodicu i odgajaju svoju decu, ali ta deca neće ići u srpske škole. Zato su srpske škole prazne, zato je sve evidentniji nedostatak školske dece i taj problem se ne može rešiti protekcionizmom.

Ukoliko predlagač želi dobro narednim generacijama učenika, prihvatice ovaj amandman Poslaničke grupe SRS.

PRESEDNIK: Hvala.

Na član 7. amandman je podneo poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podneo poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 7. amandman je podneo Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, svaka srećna i uređena država, kakva pretenduje da bude i naša država, pitanje obrazovanja smatra i tretira kao jedno od najvažnijih ako ne i najbitnije državno pitanje. Ovo je sasvim logično kada znamo da je obrazovanje proces sticanja znanja, a znanje je danas najkvalitetnija, najtraženija i najskuplja „roba“ na svetskom tržištu. Mi proizvodimo znanje, ali ga ne koristimo dovoljno. Bolje reći, naše znanje drugi više koriste. Čini mi se da ne prepoznajemo dovoljno znanje kao bogatstvo, kao resurs. Zato smo i dozvolili da Srbija postane najveći izvoznik znanja, po najnižoj mogućoj ceni.

Moram ovde da pozdravim ideju o izdvajanju dve ustanove, dve škole, i još jednom da se osvrnem na Matematičku gimnaziju. Smatram da je neuporediva u državi Srbiji i odavno prepoznata kao srpski nacionalni brend. Složićete se, gospodine ministre, da ovde treba pomenuti i čoveka koji je sve ovo osmislio, utemeljivača Matematičke gimnazije, prof. Milana Raspopovića. Ovo mogu da kažem jer sam kao profesor više decenija proveo u najelitnijim beogradskim gimnazijama, kao što su Prva, Peta itd., svaka čast i gimnaziji „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Novog Sada i svim ostalima, ali Matematička gimnazija je ostala, postala i opstala kao nacionalni brend Srbije.

Imam još malo vremena da...

(Predsednik: Nažalost, ne. Hvala lepo.)

Zašto? Tek sam počeo.

PREDSEDNIK: Verujem.

Reč ima ministar Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Podržavam vaš stav da pomenemo ime čoveka koji je zaslužan uopšte i za osnivanje i brend, profesora Raspopovića, jer sve dalje zasluge su u odnosu na njegovu mnogo manje.

Dužan sam da kažem da će se taj niz dobrih škola nastaviti i da svakako ima jako kvalitetnih ustanova, s tim što ne treba da ih potenciramo sada. Znae i sami, šteta je ne pomenuti gimnazije u Nišu, Kragujevcu i mnoge druge, ali nekako mora da krene red od onih najboljih.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 8. amandman je podneo poslanik Filip Stojanović.

FILIP STOJANOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na član 8. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Ovaj zakon, kao i sve druge zakone iz oblasti prosvete radila je uska grupa ljudi iz okruženja ministra prosvete. Problem je što su to ljudi koji su pre svega psiholozi i pedagozi i što se prepisuju loša rešenja iz evropskog zakonodavstva. Praksa je pokazala da su takva rešenja totalno neprimenjiva na

naš obrazovni sistem. I dalje se forsiraju beskonačni seminari, iza kojih po pravilu stoje razne nevladine organizacije. Ovi seminari pokazali su se kao totalni promašaj jer nisu dali nikakve efekte u poboljšanju nastavnog procesa. Što je najgore, seminare drže mnogi ljudi koji nikada nisu nosili dnevnik ili su to radili veoma kratko, i to nekada davno.

Stalno se priča o nekakvoj decentralizaciji i većoj slobodi u ovoj oblasti, a u praksi je upravo obrnuto. Ministar utvrđuje gotovo sve, počevši od nastavnih planova i programa, pa do izbora direktora.

Dakle, imamo konstantnu situaciju gde se jedan loš zakon zamenjuje drugim, po pravilu još lošijim zakonom. Poslanička grupa Srpske radikalne stranke neće glasati za ovaj zakon. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 12. amandman su zajedno podneli poslanici Ivan Bauer, Nataša Mihailović Vacić i Slavica Živković.

Reč ima narodni poslanik Ivan Bauer.

IVAN BAUER: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovane kolegice i kolege narodni poslanici, uvaženi ministri, građani Republike Srbije, podneo sam amandman na član 12. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kojim se menja član 89. originalnog teksta ovog zakona.

Ovim članom 12. uvodimo novi pojam – ustanova od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, i dve škole, odnosno dve institucije u Srbiji proglašavamo ustanovama od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, a to su Matematička gimnazija u Beogradu i Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“ u Novom Sadu. Siguran sam da najmanje što možemo da kažemo jeste da ove dve škole jedno ovakvo prestižno zvanje u potpunosti zaslužuju.

Podsetiću građane da je Gimnazija „Jovan Jovanović Zmaj“ osnovana još 1703. godine. Dakle, ona je sada već u četvrtom veku svoga postojanja. Ministar je u svom uvodnom izlaganju prekjuche rekao da je ova škola, da tako kažem, iznedrila preko sedamdeset akademika. Dakle, radi se o jednoj izuzetno značajnoj školi za Srbiju i za naš narod.

Matematička gimnazija je mnogo mlađa ustanova. Ona postoji od 1966. godine. Dakle, drastično je mlađa, ali nije ništa manje značajna, jer je za ovih pedeset i nešto godina osvojila oko petsto medalja na različitim naučnim olimpijadama za Republiku Srbiju, što je rezultat kakav nije zabeležila ne samo nijedna škola u Srbiji nego, rekao bih, nijedna škola, najverovatnije, u čitavom regionu. Dakle, radi se o jednoj izuzetno značajnoj instituciji za Republiku Srbiju a, rekao bih, i za čitav region južne Evrope.

Recimo, samo prošle godine, đaci upravo ove dve gimnazije, dakle Gimnazije „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Novog Sada i Matematičke gimnazije iz Beograda, osvojili su na Međunarodnoj matematičkoj olimpijadi koja je održana u Bukureštu u Rumuniji šest medalja za Republiku Srbiju.

Vi i ja smo, gospodine ministre, o ovom pitanju razgovarali u poslednje dve godine više puta. Ja sam, sećate se, predlagao i da se donese zakon o Matematičkoj gimnaziji, pa i dalje stojim pri ovom predlogu, jer mislim da bi ovakav zakon bio vrlo značajan za dalji razvoj Matematičke gimnazije. Ovo je svakako prvi korak u tom smeru i ovo je korak koji pozdravljam i zahvaljujem ministru i u ime đaka, i u ime profesora, i u ime svih onih koji su u ovu školu išli, pa, evo, i u svoje ime, što smo ove dve škole proglasili ustanovama od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju.

Šta je ideja amandmanske intervencije kada se radi o članu 12? Vi ste u članu 32. ovog zakona propisali da ćete sve podzakonske akte doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Smatrao sam da bismo time ove dve škole uskratili za jednu školsku godinu, jer to znači da bi praktično sva podzakonska akta koja bi regulisala status ustanova od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju bila doneta suštinski u drugom polugodištu školske 2019/2020. godine, odnosno to bi značilo da bi se najverovatnije primenjivala tek od 2020/2021. godine.

Ako bismo prihvatili amandman koji sam podneo, onda bi ovi podzakonski akti mogli da budu doneseni u roku od šest meseci. Pritom sam još jednim amandmanom obezbedio da taj rok bude u suštini do 15. avgusta ove godine, odnosno da praktično već pre početka ove školske godine imamo pripremljene sve podzakonske akte koji će regulisati, s obzirom na to da su one dobile status ustanova od nacionalnog značaja, nekakva njihova prava i obaveze koje iz tog statusa automatski proističu.

Zašto mislim da je ovo važno? Neko će reći... Siguran sam, ne vi naravno, ali neko ko gleda ovo može da kaže – pa dobro, kada smo čekali toliko godina da ove dve škole proglasimo ustanovama od nacionalnog značaja, šta sad znači jedna godina? Ako mene pitate, jedna godina znači mnogo, jer jedna školska godina je jedna generacija đaka. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 14. amandman je podnela poslanica Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Dok smo razgovarali, ministre, u onom svom prethodnom obraćanju, dobila sam neke poruke ljudi iz prosvete koji su nas slušali, kažu da je trebalo da kažem da je „Vulkan“ ta firma koja u Srbiji štampa udžbenike, a da oni koriste udžbenike koje štampa „Logos“ u Hrvatskoj. To je taj problem o kojem sam vam govorila malopre, da imaju tu zadržku od direktora, da im na neki način ne dozvoljavaju da naručuju „Vulkanove“ udžbenike, jer bi direktor, po onome što je dobio iz Ministarstva, mogao imati problema ako se eventualno neko od roditelja pobuni.

U sklopu toga je i amandman na ovaj član koji sam predložila u ime poslaničke grupe.

Ali pre nego što kažem nešto o amandmanu, takođe sam dobila poruku gde vas nastavnici, ministre, pitaju šta će biti s izbornim stranim jezikom, da li će biti brojčano ocenjivanje. I, imaju primedbu što se ruski jezik u petom razredu, kao drugi strani jezik, opisno ocenjuje. Pa, molim vas, ako imate informaciju o tome, evo vidite, slušaju nas, pa da im to i odgovorimo.

Zašto mi mislimo da ovaj lokalni savet roditelja treba da se briše, odnosno da ne treba da postoji? Dakle, već rekoh, direktori se plaše da će roditelji da se pobune zbog izbora udžbenika, a pobuniće se oni roditelji koji su tu izabrani. I, kako ste vi ovde u obrazloženju zbog čega ne prihvatate amandman napisali – ti saveti roditelja, nesporno je, kažete, u velikoj meri doprinose unapređenju obrazovnog i vaspitnog rada. Stvarno bih volela da nam objasnite kako to. Ali ima zapeta, kažete – kao i uslova odvijanja nastavnog procesa na lokalnom nivou. E, to je ono što mi mislimo da ne može biti razlog da neko bude član tog saveta, zato što ima neki dinar pa će da uloži da se nešto u toj školi uradi, da bi njegovo dete bilo privilegovano. To se dešava. Ovo nije rečeno samo reda radi, nego se to dešava, ja sam vam tri ili više puta danas rekla; ono što vam govorimo je zaista ono što dobijamo kao informacije sa terena.

Znate, pretpostavljam za ono što je rekao italijanski književnik, da zemlja koja uništava svoje školstvo ne radi to samo zbog nedostatka sredstava, nego zato što zemljom upravljaju oni koji nemaju svoje pravo obrazovanje i plaše se obrazovanih ljudi jer su sami neobrazovani, na vas lično se ne odnosi, ali može biti nastavak onog što je Martinović pokušao malopre da brani. I ne odnosi se samo na Nikolića, nego na sve te diplome. Mnogo je oko vas tih ljudi koji su formalno školovani, suštinski nisu, i onda vam oni guraju ove roditelje koji mogu i da kupe diplomu i mogu da kupe, nažalost, nastavnika da bi njihovo dete bilo privilegovano iako tuče drugu decu, iako maltretira nastavnike, iako nastavnik ne sme „a“ da mu kaže, jer kaže – sada će doći moj tata, znaš, on je okrečio zbornicu.

To se dešava i vi morate tome stati na put. Država mora da obezbedi sredstva za sve ono što je potrebno, u materijalnom smislu, za funkcionisanje svake škole. Ti lokalni saveti roditelja u tom slučaju neće imati nikakvu ulogu, niti su stručni, niti oni... Znate, roditelj je svaki subjektivan. Ne možete vi očekivati da roditelj objektivno govori o problemu u koji je eventualno umešano njegovo dete ili drug ili drugarica njegovog deteta, rođaka itd. Ovo je posao vezan isključivo za struku. Struka su nastavnici.

Nastavnike ste potpuno degradirali i morate da im vratite ugled, morate da im vratite dostojanstvo. Nastavnik mora biti nastavnik. Nastavnik mora biti ono što ste vi, gospodine Šarčeviću, bili kada ste bili nastavnik. Da li je vas neko smeo da gađa u učionici? Ne verujem da ste tukli decu, ali ste bili autoritet da to nisu smeli da vam rade. Nastavnici sada nemaju autoritet zato što im je zakonima i odnosom Ministarstva prema školama, dodvoravanjem direktora

nekim roditeljima iz lokalnih saveta itd. ugrožen. Nastavnici su izgubili kredibilitet, a samim tim i to osnovno i srednje obrazovanje.

Radite na tome. Nemojte da budete ministar koji će ostati upamćen po tome da je za njegovog vremena školovano ne znam koliko funkcionalno nepismenih ljudi. Nažalost, takvi izlaze iz osnovnih... Znači da deca završe osnovnu školu a da sriču, ne znaju da čitaju. Nastavnik ne sme da da jedinicu, doći će tata pa će da napravi haos. Molim vas da radite na tome da se vrati ugled obrazovanja, ugled škola. Onda će biti prepoznatljiva i svaka kupljena diploma i svaki namešteni ispit i svaki nastavnik koji eventualno mešetari s nekim itd. Ovako ste i časne i nečasne, sve, smuljali u jednu gomilu, a na štetu ukupnog obrazovanja.

PREDSEDNIK: Daću reč ministru, samo da potvrdimo mandate novim narodnim poslanicima.

Pošto su se stekli uslovi, predlažem da konstatujemo potvrđivanje mandata narodnim poslanicima u Narodnoj skupštini za upražnjena poslanička mesta kako bismo omogućili njihovo učešće u radu Narodne skupštine.

Uručene su vam odluke Republičke izborne komisije o dodeli mandata narodnog poslanika radi popune upražnjenih poslaničkih mesta. Uručeni su vam izveštaji Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja, koji je utvrdio da su se stekli uslovi za potvrđivanje mandata narodnim poslanicima, sa predlogom da Narodna skupština, shodno članu 27. stav 5. Zakona o izboru narodnih poslanika, konstatuje potvrđivanje mandata poslanicima Nemanji Radojeviću, Vojinu Biljiću i Andrijani Avramov, izabranim sa Izborne liste Dosta je bilo – Saša Radulović i narodnim poslanicima Violeti Lutovac i Milanu Ljubiću, izabranim sa Izborne liste Aleksandar Vučić – Srbija pobeđuje.

Na osnovu odluke RIK-a i izveštaja i predloga nadležnog odbora, a shodno članu 27. stav 5. Zakona o izboru narodnih poslanika, konstatujem potvrđivanje mandata narodnim poslanicima Nemanji Radojeviću, Vojinu Biljiću, Andrijani Avramov, Violeti Lutovac i Milanu Ljubiću.

Poštovani poslanici, molim vas da, saglasno članu 17. Zakona o Narodnoj skupštini, pristupite polaganju zakletve i pročitate sa mnom tekst.

(Predsednik čita tekst zakletve, a narodni poslanici ponavljaju.)

„ZAKLINJEM SE DA ĆU DUŽNOST NARODNOG POSLANIKA OBAVLJATI PREDANO, POŠTENO, SAVESNO I VERNO USTAVU, BRANITI LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA I GRAĐANSKE SLOBODE I PO NAJBOLJEM ZNANJU I UMEĆU SLUŽITI GRAĐANIMA SRBIJE, ISTINI I PRAVDI“.

Molim narodne poslanike i poslanice da pristupe potpisivanju teksta zakletve.

Dozvolite mi da vam u svoje ime i u ime Narodne skupštine Republike Srbije čestitam na izboru za narodne poslanike i poželim uspešan zajednički rad u tekućem mandatu.

Nastavljamo rad kada potpišete tekst zakletve i predate generalnom sekretaru. Hvala.

Na član 14. amandman je podneo poslanik Vladimir Orlić.

Vlada i Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu s Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, želim pre svega na početku izlaganja da zahvalim Ministarstvu na stavu po pitanju predloženog amandmana. Zaista smatram da smo zajedničkim odgovorom da treba usvojiti i ovaj amandman dali svojevrstan doprinos da predloženi zakon bude dobar, da bude i nešto bolji, zajednički doprinos u jednoj važnoj stvari – da imamo dobre zakone koji uređuju oblast kao što je obrazovanje. Mislim da je to nesporno jasan državni interes, interes svih nas.

Kada govorimo o Narodnoj skupštini, a danas su se različiti stavovi čuli u ovoj sali, jedna stvar ne bi trebalo da bude sporna, a to je da imamo jasan zajednički interes da nam školstvo bude uređeno na najbolji mogući način, jasan zajednički interes da đacima, studentima pružimo najbolje što u datom trenutku možemo, jasan zajednički interes da treba da mislimo na njihovu budućnost, da se staramo da dobiju danas najbolje što država može da pruži, ali da već koliko sutra oni budu spremni za to da izađu na tržište rada, da na njemu stvaraju, da pokažu i svoju kreativnost i svoje kapacitete i svoje talente i znanje koje su stekli. Na tim stvarima mi treba da radimo već danas da bi bile spremne za sutra.

Tokom današnje rasprave bilo je različitih pitanja. Između ostalog, bilo je i pitanja šta je to što mi možemo da uradimo već danas da bismo mladim ljudima pokazali da imaju perspektivu u ovoj zemlji. Mnogo toga, dame i gospodo, možemo. Baš kao što mnogo toga, dame i gospodo, država danas i radi. Neki će reći može više, neki će reći može brže, ali niko neće moći, a da hoće da ostane ozbiljan u ovoj raspravi, da kaže da ne čini. Niko neće moći, a da hoće da ostane ozbiljan u ovoj raspravi, da kaže da ne postoje stvari koje već svojim očima možemo da vidimo, koje su uvedene u praksu, koje su zaživele.

Bilo je pitanja šta se dešava sa školovanjem danas. Bilo je zamerki, usvajani su neki predlozi, neka rešenja u periodu iza nas u ovoj Narodnoj skupštini koji nisu izvodljivi u praksi, nisu primenjivi uopšte. Između ostalog,

danas je rečeno u ovoj sali – dualno obrazovanje ne može da se primeni u praksi, dualno obrazovanje ne može da zaživi u našoj zemlji. Dodatno je rečeno da ga i nema u ozbiljnim državama sveta, uz par primera nekih država koje takve programe nemaju koji su navedeni.

Međutim, nije rečeno da ga ima, na primer, u Nemačkoj. Ja nešto ne mislim da je to neuspešna zemlja. Ja nešto ne mislim da Srbija greši ako hoće da sprovede dobre primere iz prakse koja postoje npr. u Nemačkoj. To su dobri primeri koji dolaze upravo iz nekog uspešnog sveta. Šta bi s Austrijom? Nije valjda i to nekima sinonim za neuspešnu zemlju? Sa Švajcarskom? Nije valjda da to podseća neke na zemlje koje ne znaju šta hoće i ne umeju da urede prilike kod sebe? Ja mislim da su to sve suprotni primeri, primeri za neke koji su u stanju da dobro planiraju, da razmišljaju unapred i da to njihovi rezultati pokazuju.

I kada je Srbija rešila da uvede dualno obrazovanje, a jeste rešila, danas je to, dame i gospodo, praksa, to je nešto što postoji za 4.500 učenika. Dakle, kad se kaže da to neće moći u Srbiji, da se zna – već danas može. I to danas već može za 4.500 učenika u našoj zemlji, koliko ih pohađa takve programe. To je danas činjenično stanje u 83 stručne škole u ovoj zemlji, to je danas činjenično stanje po 33 različita obrazovna profila i to danas podržava u ovoj zemlji više od 600 kompanija zato što vide da to ima svoj pun smisao, zato što vide da je dobro i korisno i za te škole i za tu decu, ali i za te kompanije koje hoće u ovim programima da učestvuju. To obrazovanje je jedna od stvari na koje možemo da budemo ponosni svi mi koji smo učestvovali u tome da bude usvojeno i da se sprovede u praksi. Dakle, postoji i te kako, i to ne da samo postoji, nego funkcioniše jako uspešno.

I ne treba da se ljute oni koji možda nisu podržavali taj predlog. Dali su i oni svoj doprinos time što su učestvovali u raspravi, dali su i oni svoj doprinos time što su možda učinili da mi neke stvari uredimo bolje, što su možda na neku manjkavost onako u hodu ukazali, pa i dali neki predlog. Ovo što ja smatram da je dobro, a neki možda neće da se slože, nek ne smatraju za kritiku sebi, doprineli su i oni na određeni način time da ovo bude ovako dobro i uspešno.

Eto, i danas, samim tim što su ovde pa razgovaramo, neki doprinos društvu daju, za razliku od onih koji su opet rešili da svoje plate, svoje paušale, dnevnice koje naplaćuju i troškove putovanja stave u džep, a da ne oduže ni društvu, ni državi ni na koji način. Mislim na ove što opet defiluju tamo po hodniku, na svakih pola sata drže konferencije za medije i pričaju sve jedno te isto. Ali nikako da se izjasne što se ne odreknu svih onih stvari koje idu direktno u njihov džep ako su rešili da se odreknu svega drugog vezanog za Narodnu skupštinu. To samo nikako da objasne. No, to je priča o njima.

Priča o Srbiji i o tome šta radi i šta pruža već danas deci koja se školuju ne može da se ne dotakne činjenice da je obnovljeno i izgrađeno više od stotinu

objekata namenjenih i predškolskom vaspitanju i obrazovanju ali i obrazovanju i vaspitanju u osnovnim i srednjim školama. Više od 109. Za one koji su rekli da se ništa dogodilo nije. U ovoj zemlji jeste. To je velika razlika.

Mi smo o tome pričali i tad smo rekli da je za više od 1.600 različitih ustanova danas obezbeđen internet, a nekada su deca mogla samo da ga sanjaju, obezbeđena je i tehnika koju će da koriste, ali obezbeđen je i pristup, besplatan i brz, kvalitetan, da danas naša deca mogu da se takmiče sa svojim vršnjacima, da budu spremna za ono što ih čeka sutra. To je ono što možemo, ali ne samo možemo, to je ono što radimo za tu decu već danas.

Kada formiramo ona nova odeljenja, kad u tim čuvenim (danas su te skraćenice popularne) IT odeljenjima, u tim informacionim tehnologijama pružamo ono što je najsvežije znanje, ono što danas svet koristi kao globalni trend i smatra da je dobro jer je bitno za budućnost država sveta, danas razmišljamo na pametan način i o toj budućnosti mislimo, pa na njoj radimo i te moderne programe danas imamo kao praksu. Nije to nešto što neće u Srbiji nikada zaživeti, to je nešto što u ovoj zemlji postoji u više od četrdeset ili pedeset različitih ustanova.

Šta možemo da radimo i šta bismo još dodatno mogli da radimo bolje? Ne samo da se staramo da ovi mladi ljudi imaju dobre uslove tokom svog školovanja, a to obezbeđujemo i ovim zakonima i, rekli smo, biće obezbeđeno više stipendija nego što imaju sada. Zar je to malo? I bolji uslovi u studentskim domovima. Zar je to malo? Ali mislimo i na taj posao koji ih čeka sutra. Lično je više od 150 različitih fabrika, različitih pogona u ovoj zemlji otvorio Aleksandar Vučić. Šta mislite zašto? Zbog toga što je to lep broj, fino zvuči kad se kaže u raspravi ovako? Ne, nego zato što to znači hleb na stolu za stotine hiljada ljudi u ovoj zemlji, pa i za tu decu o kojoj pričamo, danas dok se školuju, da njihov roditelj može taj hleb na sto da spusti; sutra kad završe školovanje, da ta deca imaju gde da rade, da imaju oni, kad formiraju svoje porodice, gde da zarade, da bi mogli o njima da se staraju. Tu ima, bukvalno od najsevernije do najjužnije tačke u ovoj zemlji, primera koliko god hoćete; od mesta do mesta da idemo, svuda ćemo pronaći dobre primere.

Tačno je, u pravu su oni koji su na to skrenuli pažnju, više od 4.500 različitih preduzeća u ovoj zemlji je, nažalost, ugašeno, devastirano za vreme kada se bivši režim Đilasa, Jeremića, Obradovića, Demokratske stranke, na veliku žalost ove zemlje, nešto pitao. Ali nema mesta u kom nećete pronaći primer da se našlo rešenje ili da se danas to rešenje pronalazi, da se neko dovodi, da se investitori bukvalno dovode iz celog sveta, toliko dobro i toliko uspešno da ceo ovaj naš region nema toliko investicija kad pogledate godišnji nivo i godišnji iznos koliko ima Republika Srbija.

To može da se radi, to se u ovoj zemlji već radi. I o platama da se brine. Jesmo li mi u ovoj skupštini glasali za to da plate budu povećane, pre samo

mesec dana? Nego šta smo. U javnom sektoru, rekli smo, može Skupština da odluči, odlučiće, povećali plate. Sećate se šta je bila najveća zamerka ovih što sad kao znaju sve i svašta, ali samo su rešili da znaju sve i svašta onog momenta kada nikakvu odgovornost više nisu imali, a dobro su napunili svoje džepove pre toga, i Đilasa i Jeremića itd.? Šta je bila njihova najveća zamerka – pa vi sad mnogo povećavate plate, vi preterujete, to je veće nego što je nivo rasta. Pa povećavamo zahvaljujući tome što je sada kasa u plusu, što je stabilna, što suficita ima. Ne kao nekada – na osnovu partijskih dogovora i dilova, nekad pred izbore, nekad malo da se zamaže koalicioni partner. Takvih stvari u Srbiji više nema. Danas se u ovoj zemlji radi na osnovu zdrave ekonomske logike, na osnovu domaćinskog rezona.

Jesmo li uspeli zajedničkim snagama da stvorimo malo više u kasi? Jesmo. Odlično! Hajde sada na osnovu toga što imamo, što je obezbeđeno, što niko da ugrozi ne može, da finansiramo dobre stvari, pa, između ostalog, da povećamo ljudima platu tamo gde možemo. Jeste rast bio plus 4,4, jesu neke plate porasle 7%, 9%, ali ne može to da bude loše. Prvo, taj rast 4,4, pa to smo napravili i izgradili, muku mučili, ali smo uspeli. I ne može o tome ni reč da kaže Đilas, u čije je vreme taj rast bio ne rast, nego pad, minus 3,1. Na naših plus 4,4 svi u ovoj zemlji treba da budemo ponosni. A na platu, kad je i veća od ta 4,4, zato što smo je zaradili, zato što smo za nju obezbedili novac, takođe da budemo ponosni. To niko više da ugrozi ne može.

Penzije isto: nekada je za 60% iznosa penzija moralo da se smisli odakle će da se finansira; sada je bezmalo prepolovljen iznos o kojem mora da se stara država. To je fantastičan rezultat i niko ozbiljan neće da kaže da to nije dobro. Niko ozbiljan. Još jednom, na Đilasa, Jeremića, njegove Dveri, sa sve onim njihovim vešalima i ostalim iz „žutog preduzeća“ koji su im sasluživali dok su im firme cvetale i po petsto miliona evra obrtale, pa je bilo pomalo za svakog od njih, na njih uopšte ne mislim kad kažem ozbiljni ljudi.

Da se brine o tome da u ovoj zemlji to što se napravi ide na prave stvari, na to možemo da utičemo i na to utičemo već danas. Infrastruktura da se napravi. Dakle, da ta deca imaju dobro školovanje, da imaju sutra posao, da imaju dobro znanje, ali kad pogledaju oko sebe i da vide da su uslovi za život bolji. Recimo, i taj čuveni Koridor 10 o kom pričamo ovih dana, koliko decenija se razmišljalo o tome da će možda jednog dana biti lepo da nešto tako postoji? To je danas, dame i gospodo, realnost. To je ono što možemo da uradimo, to je moj odgovor na postavljeno pitanje i to je ono što mi radimo već danas. I drugi koridori, putevi, putna infrastruktura, čuli ste Aleksandra Vučića, govorio je o tome juče i jutros, svuda širom istoka zemlje, u zapadnim krajevima Srbije, tamo gde treba a gde već imamo ozbiljne planove i projekte, neke stvari se već završavaju, druge stvari počinju.

Između ostalog, mi neku infrastrukturu rešavamo i ovim sporazumima koje usvajamo na ovoj sednici. To se danas u Srbiji dešava i Srbija se drastično promenila. Taj odnos je drugačiji: gde je bio pad, sada je rast. Gde je plata bila u vreme onih genija 330 evra prosečno, sada je 465 trenutno. Koliko god oni filozofirali i pričali – pa nije 500, pa nije sad... Biće. Ne može da se poredi 470 ili 500 sa tih njihovih 320. To je nespojivo, to ljudi vide. Ne može danas minimalna plata od 27.000 i nešto više dinara da se poredi s onih njihovih 15.000. Biće i ova od 27.000 i nešto veća, i to može da se radi.

Ne čujem komentare s druge strane, ko je ono došao? Ševarlić. Dobar dan. Vidim da ste digli ruke od bojkota. U redu.

Dakle, može o tim stvarima da se brine već koliko danas. Ozbiljna država te stvari radi i brine za tu infrastrukturu i uspeva da je izgradi. U kilometrima auto-puta nikada neće moći da se takmiče s Aleksandrom Vučićem, SNS i vladama koje mi podržavamo oni kojima je jedino što imaju da ponude Srbiji politika vešala.

Jednu važnu stvar ne smemo da zaboravimo, i time ću da završim: uz sve ovo što možemo da radimo i što radimo, pošto smo govorili danas o vaspitanju i obrazovanju, ne smemo da zaboravimo da toj deci stalno poručujemo da je jako važno da vole svoju zemlju, da je jako važno da se svakog dana pitaju šta ja mogu dodatno da učinim za svoju Srbiju i da budu svesni da kad se svakog dana svi u ovoj zemlji to pitamo, onda činimo dobro i sebi i svim ljudima oko nas. Da znaju da se Srbija voli, da se za nju naporno radi, da se država ne sme krasti, što nisu mogli da nauče na primeru ni Đilasa, ni Jeremića, ni ostalih. I, da se prema svom narodu i svojoj državi uvek odnose s poštovanjem. Da nikada nikome u ovoj zemlji ne padne na pamet da uradi nešto poput onoga što je uradio Vuk Jeremić da bi se umilio nekom novinaru iz regiona, da govori da je njegova zemlja, da je Srbija kriva za nesreću koja je zadesila bivšu Jugoslaviju, da je Srbija izazvala krvoproliće, da je Srbija uništavala druge narode, da je Srbija odgovorna za onu zlu sudbinu koja je, pre svega, naš narod zadesila.

To je ljudska sramota. To sebi pristojan čovek ne sme da dozvoli. A ne bi dozvolio nikada niko ko je pokušao bar svakog dana da pomisli na svoju zemlju i na to koliko je važno i vredno čuvati je, koliko je važno i vredno za nju raditi, a ne gledati na koje načine možeš da se okoristiš u životu, poput Đilasa i Jeremića, od čega bilo, pa i od sopstvene zemlje.

To su stvari koje mi možemo i moramo da radimo. Oni neka gledaju šta će i kako će. Neka poručuju i dalje, kao što su već činili, da im ništa nije bitno, da im ništa nije sveto, da ovde sve može, da se pod vešalima maršira kao da su stali pod buket cveća.

A o ovim temama kao što je obrazovanje i o institucijama kao što su fakulteti imaju da kažu samo sledeće... Još jednom citat onog njihovog „genija“ kog su poslali na onaj njihov kamion. Poručili su Đilas, Jeremić i ostali kroz

usta nekakvog Vidojkovića (mislim da ste vi, gospodine Rističeviću, danas pokazivali njegovu fotografiju), ne znam ni ko je to, ali taj kog su poslali rekao je: „Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu je“, da znate, o uglednoj instituciji se ovaj bednik ovako izjasnio, „leglo neverovatnih smradova, neverovatnog ološa i leglo kriminala“. I onda je dodao da tamo ima antiheroja i kretena.

Dakle, smradovi, ološ, kriminal i kreteni, to je njihovo mišljenje, njihov stav o nečemu što bi valjda trebalo svima da nam bude vredno, o čemu bi trebalo svi zajedno da se brinemo. Time su jasno rekli šta misle o tom fakultetu, šta misle o univerzitetu, šta misle o studentima, šta misle o svim ljudima koji su završili taj fakultet i koji se danas, pošteno radeći, trude da ovoj zemlji bude bolje.

O tim stvarima mi možemo da brinemo i to je odgovor na pitanje šta možemo da radimo danas. Još jednom, danas, zahvaljujući ozbiljnom i odgovornom odnosu koji je ustanovio ličnim primerom Aleksandar Vučić, mi to radimo. Da hoćemo i treba više, hoćemo, ne brinite, i građani to znaju. Znaju da nikada slagali nismo kada smo rekli da nije kraj. Za sve što smo dosad dobro postigli, svaka čast, imamo čemu da se radujemo, ali, da znate, nije kraj. Svaki, ali svaki put dizali smo lestvicu više. Svaki, ali svaki put uspevali smo i novi rezultat da napravimo.

Upravo zato što znaju da smo u tome iskreni i u tome uspešni, građani Srbije znaju da na ova pitanja dajemo tačne odgovore i građani Srbije apsolutno podržavaju Aleksandra Vučića i našu politiku. Hvala lepo.

PRESEDNIK: Na član 15. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Izvolite.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na Predlog zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja. Ovaj zakon polazi od toga da deca u punoj meri treba da koriste sve svoje potencijale, da razvijaju svoj um, da izražavaju svoje mišljenje i slične stvari. Tu ništa nije sporno, međutim, ako se malo više udubimo u temu, zagrebemo po ovome, videćemo da se ovde javlja jedan problem.

Naime, o čemu se radi? Sve ovo što se preporučuje za decu nije slučaj i sa nastavnim osobljem. Znači, deci se daje puna kreacija, puna sloboda, sve mogućnosti a, s druge strane, nastavnici su ograničeni sa svih mogućih strana. Imamo, dakle, situaciju da smo dospeli tamo gde nismo nameravali. Nastavniku se ne ostavlja nimalo slobode u ostvarivanju nastavnog plana i programa. Oni su ograničeni sa mnogo strana raznim pravilnicima, propisima, odlukama ministra, odlukama drugih organa.

Sada je u toku implementacija najnovije preporuke Ministarstva prosvete o uvođenju elektronskih dnevnika. Naravno, kao prosvetni radnik to podržavam, ništa tu nije sporno, ali ako vidimo šta sve sadrže ti elektronski

dnevnici, videćemo bukvalno da je to nastavniku još jedno dodatno sažimanje njegove slobode u njegovom kreativnom radu. Znači, bukvalno, tamo je predviđeno da svakog trenutka mora da se zna i gde se nastavnik nalazi, kada mora da popuni ocene, čas i sve ostalo.

(Predsednik: Vreme, hvala.)

Tako da smatram da ovim stvarima mora da se posveti malo više pažnje.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 20. amandman je podnela poslanica Ružica Nikolić.

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, gospođo Gojković.

Dame i gospodo narodni poslanici, Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja treba da utiče na unapređenje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja. Mi smo predložili amandmane kojima želimo da poboljšamo efikasnost samog sistema obrazovanja i to nam je bio osnovni cilj.

Ono što bismo podržali u ovom zakonu jeste preciziranje odredaba koje se odnose na obrazovanje nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika u školama za obrazovanje i vaspitanje učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Dobro je to što se sada kao novi predmet javlja metodika nastave za ovu struku na sadašnjem Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, s tim što bih vas, ministre, ispravila – u načelnoj raspravi ste govorili da na starom Defektološkom fakultetu nisu postojali predmeti koji se odnose na metodiku nastave. Po starom programu, na tadašnjem Defektološkom fakultetu, postojale su, barem na onom koji sam ja završila, metodika nastave srpskog jezika, matematike, tadašnjeg poznavanja prirode i društva, i veština u odnosu na smer, da li se radi o licima s oštećenjem vida, sluha, pa u skladu s tim su i bile metodike veština. I naravno da podržavamo uvođenje novog predmeta, metodike, na Fakultetu za specijalnu rehabilitaciju i edukaciju.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 32. amandman je podnela poslanica Nataša Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, ovo je u vašem mandatu treća izmena ovog zakona i ono što je sada neophodno jeste da nam kažete zašto je – amandman koji sam podnela odnosi se na taj rok – Ministarstvu potrebno godinu dana da uskladi podzakonske akte. Naš predlog je da to bude za 90 dana, a evo i zbog čega: morate da ubrzate donošenje svih akata i donošenje zakona koji ste spomenuli pre sat vremena, o platnim razredima.

Sada će da vas razumeju ljudi čiji ste vi nadležni, iz prosvete, da se to odnosi samo na njih. Ne, zakon o platnim razredima Vlade Republike Srbije, na čijem čelu je Ana Brnabić, pre toga je bio Vučić, pre toga Ivica Dačić, kada ste nasledili sve od ove propale dosovske vlasti, trebalo je odavno da bude donet. Zbog čega? Zbog toga što su ogromni dispariteti kod istih zanimanja u različitim institucijama i ustanovama kod direktnih i indirektnih budžetskih korisnika. To

nije pravično, to nije dobro, jer, kako vi kažete i obećate to, onda onaj Zlatibor Lončar, koji je katastrofalan ministar zdravstva, čiju smo smenu tražili zbog njegovih malverzacija, čak nije ni obećao da će to da uradi. Zato imamo odliv medicinskog kadra i tehničara, lekara i lekara specijalista. Nemoguće je da se više radi u ovakvim uslovima, da jedno pravilo važi za jedne, a drugo za druge.

Uostalom, šta je tu problem? Je li problem sredstava u budžetu? Znae, kada budete doneli (i ako ga budete doneli u ovom sazivu i ovoj vladi) zakon o platnim razredima, to će iziskivati određena sredstva više za pojedina zanimanja i pojedine struke. Vi se hvalite kako je sve odlično, kako je u budžetu maltene suficit, kako je standard povećan. Pa dajte onda, nagradite te ljude za njihov rad.

Kada se govori o osnovama sistema obrazovanja u Srbiji i postavljanju stvari na svoje mesto, ono što treba sad, pošto je ovo poslednji amandman koji imamo kolege iz Srpske radikalne stranke i ja, da bude poruka jeste da čitav sistem obrazovanja treba da bude usmeren ka učeniku, ka studentu, ka onome ko se edukuje, a ne prema predmetu. Inflacija tih predmeta je, evo ovde imate i univerzitetske profesore i predavače u osnovnim školama, tolika i takva na pojedinim – kao što je ovaj gde je Nikolić studirao, odnosno lagao da studira – i raznim drugim fantomskim da više ne znate čemu to služi, da imate takve nebulozne predmete.

PRESEDNIK: Na član 33. amandman su zajedno podneli poslanici Ivan Bauer, Nataša Mihailović Vacić i Slavica Živković.

Reč ima poslanik Ivan Bauer.

IVAN BAUER: Zahvaljujem, predsednice.

Vrlo kratko, uvaženi ministre, ovaj amandman kojim se menja član 33. naslanja se na onaj amandman o kome sam već govorio a kojim se menja član 12. ovog zakona. Predlog je da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“ umesto osmog dana od dana objavljivanja.

Zašto? Zato što ukoliko bi se uvažila ona sugestija koju sam podneo kada sam govorio o amandmanu na član 12. ovog zakona i ukoliko bismo uvažili ovu sugestiju, onda bi podzakonska akta bila doneta do 15. avgusta tekuće godine, a to će reći da bismo dali vremena ovim školama, odnosno Gimnaziji „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Novog Sada i Matematičkoj gimnaziji iz Beograda, koje su proglašene ustanovama od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, dakle, do tog datuma praktično bi bili definisani njihov status, njihova prava i obaveze, odnosno dali bismo im dovoljno vremena da se pripreme za novu školsku godinu i da u novu školsku godinu uđu sa novim statusom i sa pripadajućim, pretpostavljam, pravima i obavezama. Ukoliko bi ostalo ovako kako sada piše u zakonskom rešenju, onda bi rok za donošenje podzakonskih akata bio otprilike dvadeset i neki februar naredne godine, čime bismo u suštini izgubili jednu školsku godinu.

Dakle, kao što sam već rekao u prethodnom izlaganju, možda bi neko ko gleda ovaj prenos rekao da jedna školska godina nije toliko značajna kada smo toliko godina čekali na donošenje ovog zakona, ali ja smatram, i verujem da se mnogi sa mnom slažu, da jedna školska godina znači mnogo jer ta jedna školska godina jeste jedna generacija đaka. Zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 4. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UČENIČKOM I STUDENTSKOM STANDARDU (pretres u pojedinostima).

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 3. amandman je podnela poslanica Nataša Sp. Jovanović.

Vlada i Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu s Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Iako je ovaj amandman prihvaćen, gospođo Gojković, samo želim u nekoliko rečenica, kada govorimo o ovom zakonu, opet da potenciram neophodnost da se donese zakon o platnim razredima jer se direktno odnosi na zaposlene koji brinu o učeničkom standardu u Srbiji. Imate primer, i to ću navesti kao ilustraciju toga da je to neophodno, da je recimo koeficijent u pripremi hrane kuvara koji radi taj posao u nekom od studentskih ili učeničkih domova u Beogradu 11,6, a u Kragujevcu ili nekom drugom gradu je za tri indeksna poena niži, odnosno sedam zapeta nešto. To je velika nepravda, jer isti posao rade za manje novca.

Kako bi se pomoglo tim učenicima i studentima, kojima je neophodno da imaju sve uredno i čisto, a tu su sva druga prateća zanimanja, počev od spremačica, ložača itd., insistiramo na tome da se to uredi jednim zakonom, da se ne prepliću nadležnosti i da se to uradi u koordinaciji Ministarstva zdravstva, Ministarstva prosvete, Ministarstva kulture, Ministarstva za ekonomiju i privredu, odnosno finansije i Ministarstva za rad. Dakle, pet ministarstava morate da uključite da biste ovaj posao uradili kako treba.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Poštovani poslanici, saglasno čl. 27. i 87. st. 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova, po potrebi.

Na član 4. amandman je podnela poslanica Vjerica Radeta.

Da li želite reč?

VJERICA RADETA: Ovaj amandman se odnosi na osnovni član 11. Kada se pogleda ovaj član 11. Zakona o učeničkom i studentskom standardu, vidimo da pravo na studentsku stipendiju imaju, pa onda su nabrojani neki uslovi, studenti koji imaju prosečnu ocenu od najmanje devet.

Mi smo pre dva dana ovde raspravljali o predlozima Visokog saveta sudstva za sudije koje se prvi put biraju i tamo nam nije rečeno koliki je bio prosek nekog od tih sudija potencijalnih kada su bili studenti. Znači, kad vam ne odgovara, onda ćete da sakrijete prosek, a ovde, gde bi trebalo biti malo fleksibilniji, kažete da studentsku stipendiju može dobiti samo redovan student koji ima prosek ocena devet.

Ovo je previše, zaista je previše, jer je Srbija siromašna zemlja, što Ana Brnabić ne zna pa je juče rekla da je siromaštvo iskorenjeno. Siromašna zemlja. Veliki je problem roditeljima da šalju decu da studiraju u univerzitetske centre. Studenti koji dobiju studentski kredit neće morati da rade preko studentske zadruge, da troše vreme da zarade neki dinar da bi platili stan ako nisu u studentskom domu. A radeći te poslove, možda njima ne ostane dovoljno vremena da uče da bi postigli taj rezultat, prosek devet, na toj ustanovi gde studiraju.

Dakle, nekako, ne gleda se životno, ne gleda se ono što je realnost ovog društva, ove države, ovog naroda, nego se nekako sedi u kabinetu i pametuje se, tamo se smišljaju neke ideje – aha, mogli bismo ovo, mogli bismo ono. To je baš zbog toga, to sam po onom prethodnom zakonu i amandmanu govorila, što se svesno radi na uništavanju školskog sistema upravo zato što su i ministri koji imaju regularne diplome okruženi onima koji to nemaju, pa onda ti nedovoljno obrazovani, naravno, ne žele oko sebe obrazovane, a tim nedovoljno obrazovanim se najlakše manipuliše.

Mi godinama skrećemo pažnju svakom ministru, svakoj vladi da država mora da pruži što je moguće više pogodnosti za te studente da bi se stvorili uslovi da oni redovno studiraju, da budu dobri studenti. Dobar student je i ako ima prosek osam i ako ima prosek 8,5. Ovaj sa devet i deset je odličan, ali moraju i oni koji nisu odlični da imaju uslove da dobiju tu studentsku stipendiju.

Takođe, primedba na ovaj član je i raspisivanje konkursa. Ovde stoji kad se raspisuje konkurs za dodelu studentskih stipendija, ali svaki put kad državni organi raspisuju neke konkurse, to sam pre neki dan i na jednom odboru govorila, konkursi se raspisuju, recimo, u „Službenom glasniku“, raspisuju se na sajtu, raspisuju se u jednim novinama koje imaju tiraž 1.500 primeraka i

onda, naravno, svi zainteresovani i ne znaju da postoji neki konkurs i da mogu da se prijave.

Dakle, nadam se da će ministar čuti ovo što smo rekli, pa da će i o tome da razmisli. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 4. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Dubravko Bojić.

Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman odnosi se na član 4, postojeći član 11. stav 13, gde se reč „staratelj“ zamenjuje tekstem „zakonski zastupnik“. Srpska radikalna stranka smatra da predložena izmena predstavlja usklađivanje sa Porodičnim zakonom Republike Srbije.

Onaj koji ima nameru da unapredi kvalitet, dostupnost i pravednost obrazovanja i vaspitanja, a Vlada se upinje da to uradi, mora da ima celovit koncept toga, a ne da krpi parče po parče i da pritom gubi dragoceno vreme u tako važnoj oblasti kao što je obrazovanje. Previše je u našoj zakonodavnoj praksi usaglašavanja, menjanja i dopunjavanja, jer uvek je bolja ona čorba koja se odjednom skuva, nego ona koja se dokuvava.

Za razliku od Predloga zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kao i Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, koji su doneti pre otprilike godinu dana, Zakon o učeničkom i studentskom standardu je na snazi već osam godina. Zavređuje pažnju da su unete neke izmene i dopune na osnovu postojeće pozitivne prakse koju su Ministarstvu dostavile ustanove učeničkog i studentskog standarda. Od svih izmena, kojih je ukupno četrnaest, i dopuna, kojih je ukupno deset, samo su pet rezultat pozitivne prakse institucija iz ove oblasti. Dakle, ovo je samo jedan redakcijski pretres zakona, tipa da li je „odmor“ širi pojam od pojma „oporavak“, kako se navodi u Predlogu zakona, što funkcionalno i suštinski ne poboljšava koncept ovog zakona.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem. Vaša grupa je potrošila vreme.

Na član 6. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li želi reč?

Reč ima narodni poslanik Nikola Savić.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na Predlog zakona o učeničkom i studentskom standardu.

Bez obzira na to što u ovom zakonu postoje neke stvari koje na bolji način tretiraju probleme učenika i studenata nego što je to bilo dosad, ja mislim da je koncepcija ovog zakona pogrešna i zbog toga on neće dati ni približno onaj efekat koji se od njega očekuje.

Da je to zaista tako... Namera zakona ili osnovna ideja zakona jeste da se stimulišu učenici i studenti da upisuju deficitarna zanimanja i da se njima daje stipendija, međutim, to u praksi već nije tako. A da nije baš tako, najbolje

pokazuje i primer dualnog obrazovanja, nedavno smo imali prilike da razgovaramo o tome.

Kada je u pitanju dualno obrazovanje, tamo se poslodavci takođe obavezuju da određenu novčanu naknadu, određenu stipendiju daju učenicima. Međutim, naš privredni i ostali ambijent je takav da većina njih to nije u stanju. Čak i neki koji su to u stanju imaju problem, imaju bojazan da ako daju nekom učeniku stipendiju on sutra neće ostati da radi kod njih, jer zakonska regulativa i ugovor koji se potpisuje nigde ne govore o tome da to mora biti tako.

Dakle, smatram da je trebalo malo ozbiljnije napraviti ovde pristup. Naravno, stipendije učeničke i studentske treba da se daju, treba ih proširiti u onoj meri koliko je to moguće na osnovu budžeta i svega ostalog, ali...

PREDSIEDNIK: Hvala, vreme.

Na član 6. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Izvolite.

SRETO PERIĆ: Zakon o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu se odnosi na izmene člana 12. postojećeg zakona. Taj član reguliše postupak i proceduru za učenike i studente za korišćenje studentskih, odnosno učeničkih smeštaja, da oni mogu tamo da borave, da neke vannastavne, dodatne aktivnosti još praktikuju.

Ovde je propisana procedura kako i pod kojim uslovima se može koristiti taj studentski, odnosno učenički smeštaj. Nas raduje činjenica da je u ovom članu predviđeno da odluku o korišćenju tih kapaciteta donosi Ministarstvo, to je ono za šta smo se uvek zalagali. Samo smo ovde hteli da kažemo, ukoliko učenik ili student nije zadovoljan, ko može da podnese žalbu na takvu odluku, pa smo rekli da umesto staratelja bude i zakonski zastupnik. Mislim da bi to bilo sveobuhvatnije rešenje.

Ministar nije trenutno tu, pretpostavljam iz objektivnih razloga, njegovo prisustvo ovde ne može se osporiti, tu je jedna korektnost, ali bih zamolio njegove saradnice, imam jednu informaciju iz Studentskog doma iz Užica. Naime, tamo je urađen dom pre pet ili šest godina... Možda podaci koje iznosim nisu apsolutno tačni, ali treba da znate da tamo ima dosta propusta. Urađen je pre pet ili šest godina, i svakoj generaciji od oktobra počnu govoriti da će dom biti otvoren za studente najdalje do 31, odnosno do Nove godine, te godine koja je u toku. Tako su i poslednjoj generaciji studenata rekli da će tako biti, međutim nije još uvek to u pitanju. Dom koji radi kao studentski dom je apsolutno neuslovan, tu se radi o nekim barakama. Cena tog smeštaja – kada se poredi s cenom koja je u Beogradu, četiri ili pet puta je niža – govori o kvalitetu koji je tamo.

Ja bih voleo samo da se da odgovor. Pretpostavljam da su u pitanju dozvole ili nešto slično, ali imamo ministarku, odnosno ministra za građevinarstvo, koja kaže da nema nikakvih problema, da sve funkcioniše na

najbolji način. Pa, ako vam nije problem, probajte zbog tih studenata da se to razreši. Sigurno bi to njima značilo u smislu kvalitetnijih uslova za pripremu za nastavu i sve ono što se od studenata inače i očekuje. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Na član 10. amandman je podnela Ružica Nikolić.

Vlada i Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu s Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Na član 10. amandman je podneo Filip Stojanović.

Vlada i Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Reč ima Filip Stojanović.

FILIP STOJANOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na član 10. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu.

Kao i moji drugi amandmani koje sam podneo i ovaj ima za cilj da se naglasi da se radi o veoma ozbiljnoj stvari. Za razliku od ostalih evropskih zemalja, Srbija ima tu nesreću da jedan njen deo i dalje pod okupacijom od strane onih koji su nas bombardovali 1999. godine. Ovo je najbolji pokazatelj neodgovornosti, jer nijedna normalna vlast ne daje svoje najznačajnije prirodne resurse na upravljanje strancima, pogotovo onima koji su kroz istoriju dokazani kao naši neprijatelji.

Naime, pošto sam rođen na Kosovu i Metohiji, gde sam živeo sve dok nisam bio prinuđen da napustim svoje rodno ognjište, želim da upitam ministra sledeće – da li naša deca i naši studenti koji uče školu, koji studiraju i žive na teritoriji Kosova i Metohije ostvaruju prava koja im omogućava ovaj zakon? Šta ministar prosvete čini da, recimo, deca u srpskim enklavama na Kosovu i Metohiji ostvaruju pogodnosti koje omogućava ovaj zakon? Da li Ministarstvo prosvete snosi troškove putovanja učenika koji putuju? Da li škole u srpskim sredinama na Kosovu i Metohiji imaju nastavna sredstva kao što je to u ostalim delovima naše zemlje? Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 11. amandman, sa ispravkom, podneo je Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč?

Na član 11. amandman je podneo Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala.

Smatramo da je potrebno da se prilikom usvajanja Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu neke stvari jasno definišu, pa smo mi iz Srpske radikalne stranke podneli ovaj amandman na član 11.

Predlagač članom 11. menja član 17. osnovnog zakona, koji se odnosi na vaspitno-disciplinske mere i postupak za povredu obaveze učenika. Mi smo predložili izmene stava 5. tako što se tačka zamenjuje zapetom i dodaje tekst – odnosno zakonskog zastupnika.

Mišljenje je Poslaničke grupe SRS da ovaj amandman predlagač ne bi trebalo da odbije jer je reč o usklađivanju ovog zakona sa Porodičnim zakonom Republike Srbije.

Stav 5. u celosti glasi: „Za lakšu povredu obaveze učenika obavezno je pojačati vaspitni rad ustanove i roditelja“. Već u narednim stavovima člana 17, st. 6. i 7, zakonodavac pored roditelja uključuje u odredbe ovog zakona i staratelja učenika i drugog zakonskog zastupnika, tako da bismo mogli reći da je u stavu 5. tehničkom greškom to izostavljeno i da bi ta tehnička greška mogla biti ispravljena.

Prihvatanjem ovog amandmana Poslaničke grupe SRS, s druge strane, imali bismo jasnije definisane odredbe utemeljene na odredbama Porodičnog zakona Republike Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Na član 11. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč?

Kolega Jojiću, izvolite.

PETAR JOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodo iz Ministarstva, Srpska radikalna stranka je podnela jedan broj amandmana koji se odnose na ovaj zakon.

Kada je u pitanju standard učenika i standard studenata, mislim da država mora da posveti veću pažnju. Ne bismo mi bili u situaciji da iz Srbije za kratko vreme ode 600.000 mladih u inostranstvo da rade, ne baš po bogzna koliko boljim uslovima nego što bi radili u Srbiji, ali Srbija kao država mora da ima u vidu da se posveti veća pažnja učenicima i studentima i njihovom standardu.

To mnogo zavisi i od organa lokalne samouprave. Ja dolazim iz Pančeva kao narodni poslanik i mogu da stavim primedbe u odnosu na učenički standard, a ujedno i na nedovoljno sredstava koja se izdvajaju za studentski standard.

Kako ona narodna kaže, nije važno koliko ima vojnika jedna država, no je važno koliko ima učitelja, koliko ima inženjera, koliko ima doktora i onih koji mogu državu da izvuku, da je, pre svega, podrže i da razvijaju sve oblasti društvenog života.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 11. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 16. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 18. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč?

Kolega Despotoviću, izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Hvala, gospodine Arsiću.

Ovaj amandman, kao i svi amandmani Srpske radikalne stranke, ima za cilj da ukaže da se radi o veoma ozbiljnoj temi, koja ostavlja dugoročne posledice.

Ovaj zakon se pre svega donosi iz razloga što ga treba usaglasiti sa novim usvojenim zakonskim regulativama iz oblasti srednjeg i visokog obrazovanja. To nije sporno, ali da li će to dovesti do poboljšanja učeničkog i studentskog standarda? Ja lično mislim da neće. Sve se vrti oko nekakvih propisa koji se stalno menjaju, pri čemu se uvek zanemaruje suština. Učenički i studentski standard treba izjednačavati ili približavati standardu u zemljama Evropske unije, a mi ovde radimo obrnuto – mi usaglašavamo propise sa zemljama EU, pri čemu su ti propisi po pravilu neprimenljivi za naše uslove.

S druge strane, propisi su ipak propisi, dok je realni život nešto sasvim drugo. Što je više tih propisa, mi više zaostajemo u realnim stvarima za zemljama EU, a trebalo bi da to bude obrnuto. Mi smo, gospodo, poljoprivredna zemlja, tako da obrazovanje treba usmeriti i u tom pravcu i sistem školstva, gospodo ministri, izmeniti i utvrditi koliko i kakvog najboljeg kadra je potrebno Srbiji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 25. amandman je podneo poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Pošto smo završili pretres o amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 5. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SRPSKOJ KNJIŽEVNOJ ZADRUGI (pretres u pojedinostima).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za kulturu i informisanje, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Jovanović.

Vlada i Odbor za kulturu i informisanje prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu s ustavnim i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 4. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Sada određujem redovnu pauzu u trajanju od jednog sata. Sa radom nastavljamo u 15.00 časova.

(Posle pauze – 15.00)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Nastavljamo sa radom.

Prelazimo na 6. tačku dnevnog reda – **PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O ORUŽJU I MUNICIJI** (pretres u pojedinostima).

Primili ste amandmane koji su na Predlog zakona podneli narodni poslanici Vjerica Radeta i Gordana Čomić.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. u stavu 3. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandman, sa ispravkom, podnela je narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč?

Izvolite, koleginice Radeta.

VJERICA RADETA: Da, želim reč.

Ali želim zbog javnosti pre svega da kažem, gospodine Arsiću, da ste bili vrlo nekorektni u ovom završetku prepodnevnog dela. Poslanička grupa SRS obavestila vas je da deset minuta pre dva idemo u Ambasadu Venecuele da potpišemo otvoreno pismo i podršku venecuelanskom narodu i njihovom

predsedniku, a vi ste iskoristili to vreme da za Predlog zakona o Srpskoj književnoj zadruzi samo pročitate amandmane i naša imena, da biste dobili, šta, deset minuta i da ne biste čuli deset minuta onoga što smo mi govorili. Vrlo nekorektno, ali nije prvi put.

Što se tiče ovog amandmana na Predlog zakona o oružju i municiji, radi se o članu 50. osnovnog zakona, gde u prvom stavu stoji: „Fizička lica koja su posedovala oružne listove i dozvole za nošenje oružja za ličnu bezbednost, kao i pravna lica i preduzetnici koji su posedovali odobrenja za držanja oružja, izdata po zakonu koji je važio do dana početka primene ovog zakona, dužni su da“, stajalo je – u roku od tri godine od dana početka primene ovog zakona, „podnesu zahtev za izdavanje isprave, zajedno sa uverenjem o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja, u skladu sa ovim zakonom“.

Namerno sam pročitala ceo ovaj stav da bih skrenula pažnju da je ovo propisano, da ste ovo usvojili 2015. godine. Da li je moguće da Ministarstvo od 2015. godine nije uspelo da završi ovaj posao? Kakav su to utisak vaši apeli ostavili na građane Srbije? I to govori, naravno, ovo što sada tražite da se primena ovoga člana i ovoga stava pomeri do 5. marta 2020. godine.

Dakle, ovo što sami sebi propisuju rokove ovi iz Vlade... Kažem sami sebi zato što sve što oni iz Vlade pošalju, vi u skupštinskoj većini usvojite. Otprilike, često poslanici ne znaju tačno ni šta usvajaju, ni šta je na dnevnom redu. Uostalom, jedan poslanik skupštinske većine je u jednoj emisiji na televiziji rekao da ima toliko amandmana i kaže – verujte, ja nekad ne znam ni za šta sam glasao, pa kada se sve završi onda prelistam da vidim o čemu se radi. Dakle, zbog takvog odnosa skupštinske većine ...

Nemojte da se smežete da ne bih rekla koji je poslanik u pitanju.

Upravo zbog takvog vašeg odnosa prema Narodnoj skupštini i generalno zbog odnosa skupštinske većine prema Narodnoj skupštini imamo ovakve slučajeve i situacije. Umesto da ste tada pitali ministra, 2015. godine, odakle mu ideja da propisuje rok od tri godine, vi ga tada niste pitali; on sada došao, produžava rok na još godinu dana.

Dakle, ovo je još jedan... Znamo mi da ćete vi ovo prihvatiti, ali ovaj amandman smo namerno napisali da bismo javnosti, građanima Srbije objasnili kakav je odnos Vlade Republike Srbije prema Narodnoj skupštini i prema građanima. Dakle, prevedete im se zakon, oni napišu, upišu rok. To što taj rok ne poštuju, niko danas neće da ih pita zašto posao nije završen do 5. marta 2019. godine i šta će raditi još godinu dana. Ministar resorni nije tu pa ne možemo ni očekivati da amandman bude prihvaćen, a i kako će kad posao nije završen.

Dakle, gospodo iz Vlade, odnosno, gospodine Šarčeviću, recite i ostalima, da budete malo ozbiljniji prema Narodnoj skupštini; kada nešto planirate, onda da to bude smisljeno, da to bude realno. Pa vi ste u jednom od ovih vaših zakona odredili rok, čini mi se, od godinu dana, pa od dve godine, pa

za podzakonske akte, što je apsolutno nedopustivo, gospodine Šarčeviću. Kada dolazite pred Narodnu skupštinu sa predlogom zakona valjda službe paralelno sa predlogom zakona rade i neke buduće podzakonske akte, pogotovo kada znate da će ovi iz skupštinske većine da vam izglasaju šta god napišete, neće ni pročitati. Da vam nije nas, niko u Srbiji ne bi znao šta Vlada nudi građanima Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Gordana Čomić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani gledaoci, vi koji pratite ovaj prenos, kaže – zaklinjem se da ću dužnost narodnog poslanika obavljati predano, pošteno, savesno i verno Ustavu, braniti ljudska prava i slobode i po najboljem znanju i umeću služiti građanima Srbije, istini i pravdi.

Dame i gospodo narodni poslanici, ovu zakletvu smo mi dali.

Ja ću podržati amandman i glasati za amandman Gordane Čomić, čak i ako ona ne dođe na glasanje. Neće mi biti prvi put, možete da proverite, da sam podržao više amandmana opozicije nego što su oni glasali za te amandmane. Ja ću da obavim i njenu dužnost, vrlo rado. Ali ono što ne mogu da verujem jeste da Gordana Čomić šeta, bojkotuje Narodnu skupštinu, sa nosačima vešala.

Znači, nas ti koji protestuju danima optužuju za cenzuru, diktaturu, fašizam. Koja je to cenzura i diktatura kada se o njoj toliko priča i piše? Kakva je to onda diktatura i cenzura? Kakav je to fašizam? Mi fašisti, a oni šetaju sa ljoticvcima?! Mi fašisti, a oni nose vešala! Ko je tu fašista? Ko su ti ljudi koji šetaju?

Oni su protiv rijalitija, a učestvuju u najvećem Đilasovom rijalitiiju. On je osnovao u Srbiji rijaliti koji se zvao „Veliki brat“, on je imao rijaliti koji se zvao „48 sati svadba“. Da li sad oni učestvuju u „svadbi“ ili u „Velikom bratu“? Uglavnom, ovo što se dešava subotom i ovo što se dešava po hodnicima Narodne skupštine najveći je Đilasov rijaliti koji je do sada napravio. Oni se zalažu za siromašne, oni glume neke levičare, a šetaju sa multimilionerom Đilasom, u njegovu korist. Oni se kao bajagi zalažu za radnike, za seljake, za siromašne, a idu u stroj s onima koji su otpustili 400.000 ljudi, koji su uzeli ceo društveni kapital, ceo društveni kapital ove zemlje. Sve što je bilo naše, postalo je njihovo. Multimilioner Đilas i pet stotina miliona evra koje je zaradio u tržišnoj utakmici, ali samo dok je bio na funkciji, koje je zaradio u RTS-u preko „48 sati svadba“, koje je zaradio, a oni se zalažu za decu, u Pionirskom gradu uzevši im objekat, koje je zaradio tako što je emitovao... Ne valja im Pink. Kada

je Đilas emitovao na tri Pinkova kanala „Velikog brata“, onda mu je ta televizija bila i te kako dobra.

Kada su delili frekvencije, podelili su ih svojimima. Sad kada su ti njihovi prodali televizijske stanice, sad im to ne valja. Ali oni su bili ti koji su im napravili privilegiju da imaju frekvencije, da imaju nacionalne frekvencije; oni su im omogućili da imaju kablovice, nismo mi dali kablovske sisteme Šolaku, koji navodno vrede 2,6 milijardi. Koliko Šolak i Đilas imaju zajedničkih firmi?

I danas Gordana Čomić šeta u ime radničke klase, u ime slobode, prava, ljudskih prava za koja se zalažu.

Gde su ovi novi poslanici, gospodine Martinoviću? Gde su oni? Pridružili se, deset u pola s lukom. Pravac menza! Gospodine Martinoviću, ako podnesu zahtev ovi preko, da li me čujete, naravno, čujete, ako podnesu zahtev za stalni rad u Skupštini oni koji su dali zakletvu da će savesno i predano štiti ljudska prava, a idu da šetaju pod vešalima, danas dali zakletvu i – pravac menza, nemojte slučajno, kolege poslanici koji ste u Administrativnom odboru, da donesete odluku da ih primite na stalni rad.

I razmislite da li imate pravo da ove kojima plaćate stanove po Beogradu, kao što Bošku Obradoviću plaćate stan na Dedinju... I danas mu plaćate stan na Dedinju, a on bojkotuje Narodnu skupštinu i nosi vešala po ulicama Beograda da nas veša. Koga on misli da obesi?

Oni kažu da im je Vučić kriv za sve. Pa nije Vučić prodao društveni kapital, nije Vučić prodao fabrike. Mala im cena PKB-a od 130.000.000 evra, a velike im cene tri šećerane po tri evra za Miodraga Kostića! Neka kažu ko je taj ko je nastao u naše vreme. Neka kažu kad su oni sedam godina imali stabilan kurs, neka kažu kad su imali inflaciju ispod 2%, neka kažu kad su imali rast BDP-a kakav je sad. Njihov je rast, i kada je postojao, bio rast iz trgovine, prodali kapital, uzeli, pozajmili pare spolja i za tuđe pare kupili tuđu robu. Time nisu razvili našu proizvodnju, već tuđu.

Oni se trude da oteraju investitore, a kažu penzionerima kako će im povećati penzije. Pa bez radnih mesta, ako oterate investitore, gospodine Obradoviću, koji naravno nisi tu...

Gospođa Čomić ima amandman koji ja sada branim.

Ako Obradović i družina, gotovo neonacistička, profašistička, ukoliko otera investitore, čime mislite da platite penzije? Penzije plaćaju osiguranici. Penzije se zarađuju. Prošlo je vreme kada ste mogli dugom da platite penzije. Mi se više zaduživati nećemo; od zarađenog treba živeti, a ne od zaduženog. Oni nisu znali kako se novac zarađuje, već samo kako se troši. Sada kada su videli u kasi malo novca, sada bi ponovo da se domognu te kase.

Gospodine Martinoviću, proverite da li možete prava, koja su već emitovana, na stalni rad ovima koji bojkotuju Narodnu skupštinu i ucenjuju druge poslanike, da im raskinete taj radni odnos. Jer kada bojkotuju Narodnu

skupštinu, onda bojkotuju i radni odnos. Neka budu narodni poslanici, to je njihovo pravo, ali da im mi plaćamo stan, paušale, da im damo plate da šetaju pod vešalima i da preziru one koji ispunjavaju svojom zakletvom datu obavezu i dužnost, to više neće moći. Zato vam savetujem da makar ove koji su sada došli ne primite na stalni rad, zato što bojkotuju Narodnu skupštinu.

Danas se Aleksandra Jerkov, koja je prošla obuku CIA, valjda su je tamo naučili, upisala da podigne putne troškove. Znači, to može, može paušal, može 3.500 plate, može danas paušal, može danas putni trošak do Novog Sada, ali ne može da učestvuje, ona je gadljiva. Mi nismo fensi levičari, kao što je fensi ovaj koji se zove Marko Vidojković, koji je rekao da mu smrde profesori sa Pravnog fakulteta, a on ima diplomu – prvi stepen Pravnog fakulteta. Zašto, gospodine ministre, ima prvi stepen? Zato što su to studenti koji nisu došli do četvrtre godine, pa su naknadno pristali da im se za prve dve godine upiše. Znači da mu Pravni fakultet nije išao, niti je on išao Pravnom fakultetu, više ga je bilo oko Pravnog fakulteta. Danas su mu profesori na Pravnom fakultetu, zato što ne štrajkuju, danas su to smradovi, džukele itd.

To je ovaj lik, ultralevičar; fensi levičari, smrdi im radna snaga, smrde im seljaci, a pozivaju ih u revoluciju. To je ovaj sa petokrakom na grudima. Sramota za socijaliste i komuniste, kojih ovde ima. Dakle, on sramoti, po meni, čak i petokraku, jer petokraka nije ono što je Marko Vidojković. Dobro pogledajte, ovde sa Anasonovićkom, lepo, vijetnamka, fensi levičar, ultralevičar, napravio sporazum sa Našima, sa ultranacionalističkim pokretom, da dočeka predsednika Republike i da pokvare državni praznik Sretenje.

To su oni, građani Srbije imaju pravo to da znaju. To su ovi koji nisu ni u jednoj stranci. Evo ih u Demokratskoj. Anasonović, evo je s američkim ambasadorima, odnosno sa radnicima Američke ambasade, sa diplomatama. Evo ih ovde. Evo i Sergeja Trifunovića, velikog glumca, neko kaže Sergej narkomanski, dakle, koji sam priznaje da je to. Evo ih ovde. Šta Amerikanci rade? Nije valjda da preziru komuniste u svojoj državi, a nama hoće da ustanove Marka Vidojkovića, ultralevičara, fensi levičara, koji poziva na revoluciju? Koga on poziva na revoluciju?

Prave ugovor sa narodom, pozivaju na revoluciju, ali seljaci i radnici – to im smrdi, to su „ljakse“, seljačine itd. To su oni koji glasaju, to su prezreni profesori koji nisu sa njihove strane. Za njih kažu da su to govna koja govore. Samo profesori koji su njima lojalni i koji štrajkuju, e, to su profesori. Za njih ovi koji strpljivo uče studente, koji su posvećeni, za njih to nisu pravi profesori. Za njih mi nismo pravi poslanici, za njih su ovi koji su dali zakletvu pa pobjegli posle dva minuta, to su za njih pravi poslanici.

Što se tiče oružja, ja podržavam amandman da se to produži i savetujem Vladu da još jednom pogleda za ove stare lovce, koji više ne love, koji imaju

lovačke puške, da im to maksimalno olakšamo, da probamo da skinemo takvim ljudima takse i poreze. Takvim državotvornim tipovima treba dati oružje, kao što su seljaci i radnici. Tipovi koji su ovako ultralevičari, njima treba oduzeti oružje jer su opasni po državu.

Dakle, oni koji nose vešala, treba da znaju, porede se sa Londonom, nisu nacisti vešali Engleze po Londonu, već su vešali po Srbiji. Znači, ako nosite to kroz Srbiju, to je isto kao kad biste kroz Tel Aviv nosili maketu krematorijuma i maketu gasne komore, to je ravno tome. I zato se pobunila Jevrejska opština i Jevrejska zajednica. I to naš narod treba da zna. Nemaju nikakav program, njihov program su labava vešala, koja nosi Nogo i ostala neonacistička bratija.

Ja se čudim Gordani Čomić da ona u tom društvu sada sedi, stoji itd. i ne dolazi da brani svoj amandman, znajući njena demokratska opredeljenja. Ja ću da glasam za njen amandman. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i celini.

Prelazimo na 7. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADIJACIONOJ I NUKLEARNOJ SIGURNOSTI I BEZBEDNOSTI (pretres u pojedinostima).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici Vjerica Radeta i Nataša Jovanović.

Primili ste izveštaj Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, kao i mišljenje predlagača o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolegice Radeta.

VJERICA RADETA: Hvala.

Slušali smo malopre stavove, legitimne stavove kolege iz vladajuće koalicije i o položenim zakletvama narodnih poslanika itd.

Danas je ovde pet narodnih poslanika položilo zakletvu. Petoro njih su danas postali narodni poslanici: dvoje sa liste, tako nam je pročitano, Srpske napredne stranke, troje sa liste Dosta je bilo. Desilo se nešto vrlo interesantno, da je samo dvoje ostalo na ovoj strani gde bi trebalo da sedi Dosta je bilo, a da je troje otišlo u redove Srpske napredne stranke. Tek je položila zakletvu kao narodni poslanik i odmah je ukrala mandat i prešla u drugu poslaničku grupu.

To je najnemoralnija stvar koja može da se desi u Narodnoj skupštini i koja može da se desi narodnom poslaniku. Reagujte kako god hoćete, a kažite da nije tako.

Što se tiče ovog amandmana... Prethodno još jedanput moram da kažem, u ime Poslaničke grupe SRS, da nam je zaista žao što sa ministrom Vukosavljevićem nismo razmenili poneku reč vezano za Srpsku književnu zadrugu zahvaljujući gospodinu Arsiću, negde mu se mnogo žurilo namerno, ali u načelnoj raspravi smo rekli koliko je to zaista značajna institucija i mislimo da treba da joj se još više posveti pažnja. Mislili smo da treba na jedan drugačiji način da se organizuje taj rukovodni deo Srpske književne zadruge. I, da mu skrenemo pažnju šta bi bilo dobro da se štampa, čime da se bave itd. Ali, dobro, valjda će biti prilike neki drugi put pošto se ovde ionako otprilike dva puta godišnje menjaju zakoni, pa i ovaj će doći na red.

Što se tiče ovog predloga zakona o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti, takođe je radi javnosti važno da se zna da je ovo bio zakon, mislim, u poslednjoj grupi zakona koje smo u redovnom zasedanju krajem 2018. godine usvojili. Da li je moguće da je tada usvojen tako falš zakon da je odmah, evo na prvom vanrednom zasedanju, moralo da se menja pet njegovih članova? Naravno, menjaju se na način koji mi srpski radikali ne prihvatamo, uvode se neke nove institucije.

Ovaj konkretni amandman odnosi se čisto na tehničku ispravku, gde smo tražili da pored „Vlada“ stoji „Vlada Republike Srbije“. Objašnjenje je da je Vlada ustavna kategorija i da iz tog razloga nije prihvaćen naš amandman. Ustavna kategorija da, ali Narodna skupština je takođe ustavni izraz, ali se kaže Narodna skupština Republike Srbije, kao što se kaže Vlada Republike Srbije. Naš amandman nije podnet zato što ne znamo šta piše u Ustavu, ali bojim se da vi baš najbolje ne znate.

A pogotovo ne znate šta znači obećanje, pa ispunjenje obećanja. Mi smo od samog početka, od kad su počele da se osnivaju agencije, govorili da smo protiv tih paradržavnih organa, a jedan od tih paradržavnih organa je i ovaj nekakav direktorat, nekakvi regulatorni inspektori itd. Vi i kroz ovaj predlog zakona, kao i inače kroz skoro sve zakone koje nam predlažete, uglavnom provlačite nešto što je vezano za zahteve EU. Nikoga nije briga ni da li je to primenjivo kod nas, ni koliko to donosi troška državi, odnosno građanima Republike Srbije, samo je važno da ispunjavate šta se od vas traži.

Prekjuče smo citirali, sami ste napisali, onaj sporazum gde se za, koliko beše, milion evra zadužujete, da ste se obavezali tim ugovorom da ćete te pare trošiti u interesu, dakle ne po nekim standardima EU, nego u interesu EU. Pa da li je moguće da se u ovoj državi radi sve u interesu EU, a mi niti ćemo ući u EU, niti nas oni hoće, niti narod Srbije, kad dođe vreme da ga se pita, to hoće? Jednostavno, srljate negde i na tom putu sve lošije se živi.

Vi možete da pričate koliko god hoćete, Ana Brnabić reče da više nema ekstremnog siromaštva, a gde god krenete višečlane porodice nemaju struju, nemaju vodu, nemaju šta da jedu, deca idu u školu, kaže, ne nose użinu da bi ostavili onom najmanjem da moţe majka da mu kupi mleko. Dakle, ima siromaštva, ima bede i drţavni posao je da se takve stvari rešavaju i kroz socijalne programe i kroz socijalna davanja. Mnogo bi bilo bolje i korisnije da se ta sredstva koja se izdvajaju za kojekakve agencije...

Ko će sada biti direktor ovog direktorata? Zar to ne moţe da radi neko ko je već u nekom ministarstvu, jer ovim zakonom se predviđa preuzimanje određenog broja ljudi iz ovog ministarstva koje gospodin Šarčević vodi? Šta će vam sad izmišljanje nekih novih funkcija, nekih novih funkcionera? Kao, malo vas je na funkcijama? A tek koliko vas je koji zaista zasluţujete te funkcije i u stručnom i u moralnom i u svakom drugom smislu?

Uostalom, polako je počelo da se odmotava klupko, biće toga. Ono kada se hvalite, znate, kada uhapsite nekog svog, pa se hvalite da ste ga uhapsili umesto da se pokrijete uşima i kaţete – joj, kuku, kud izabrasmo ovakvog kriminalca.

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

Privodim kraju.

Ministre Šarčeviću, vi ste... A doduše i ministar Vukosavljević je džabe čekao da mu se obratimo, nije dao gospodin Arsić. Vi ste tu, razgovarali smo, ali, bojim se, slaba vajda od te komunikacije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodin Vukosavljević je čekao, ali vi niste bili tu.

Na član 4. amandman, sa ispravkom, podnela je narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Kada je donet zakon prošle godine, mi srpski radikali smo izričito bili protiv toga da se osniva novi direktorat. Ono čime hoću da se nadoveţem na prethodno izlaganje kolegince jeste da uputim građane Srbije u to da već postoji sektor koji se bavi nuklearnom bezbednoşću u Srbiji, tako da taj direktorat, čemu će da sluţi?

Ovaj naćin preuzimanja zaposlenih iz Ministarstva za zaştitu ţivote sredine od strane Direktorata potpuno je neshvatljiv. Hoćete da kaţete, jer zato je pre toga donet zakon, da Ministarstvo za zaştitu ţivotne sredine nije bilo sposobno da sprovodi taj inspekcijski nadzor?

S druge strane, ima mnogo, mnogo prijava građana i problema, kao što je slućaj u Lapovu, gde se građani s pravom boje za svoju sigurnost i sumnjaju da se jedan deo otpada koji ima primese određenog nuklearnog otpada izmešta i taloţi na teritoriji njihove opştine. Ne znaju ljudi uopšte kada se ovako neşto kaţe, znate, opravdan je strah kod svakoga, šta to znaći. Da li smo mi ugroţeni?

Ne, građani Srbije, radi se o tome da jonizujuće zračenje, ovde ima dosta lekara... Pre svega, treba da bude zaštićen svako ko radi u toj oblasti, ali, s druge strane, morate da znate da ljudi koji se bave tim visoko opasnim i rizičnim poslovima veoma često nemaju potpunu i adekvatnu, najsavremeniju zaštitu. Imaju je, ali je nemaju u pravom smislu reči, na najvišem tehnološkom nivou, kao što to imaju savremene zemlje. Na tome treba da radite i da se inspekcijski nadzor u tom smislu vrši u onim mestima i područjima... A pre svega kod privatnih kompanija kojima su određeni poslovi povereni, jer toga u Srbiji ima, koje ne vrše dovoljnu zaštitu svojih zaposlenih.

Zato smatramo da sve treba da se vrati u okvire nadležnog ministarstva. I dolazimo do toga da kada ste pravili Zakon o Vladi, kada ste kreirali ministarstva po želji koalicionih partnera 2016. godine, morali ste da vodite računa o tome koje su sve oblasti u Srbiji, pa i ova, koja je veoma delikatna i za nas koji nismo dovoljno upućeni u naučnom smislu i u smislu kvalifikacija da o tome govorimo, da postoji takvo ministarstvo koje će striktno time da se bavi, a ne da se osnivaju nekakve agencije i direktorati.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pošto smo završili pretres o svim amandanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Saglasno članu 87. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine, određujem četvrtak, 14. februar 2019. godine, sa početkom u 10.00 sati kao dan za glasanje o tačkama dnevnog reda sednice Jedanaestog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Ovim bismo završili sa današnjim radom.

(Sednica je prekinuta u 15.30 časova.)